

ఆంధ్రమేన ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

జనవరి నెల 17 వ తేది బుధవారము

No. 141

నంపుటము. 3.

స శ నా మ సం వత్సర పుష్యమాస బహుళ నవమి.

నందిక ౨౪౦

ఆంధ్రమేన 1917 క్యాలండరు

సందర్శన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది లోపు నాకసారి నాలుగు రూలి విలువగల మామూలు గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టుఖర్చులకై అనాచీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు వెల వి. పి. సహా 0-4-0, 2-కి 0-7-0, 3-కి 0-9-0, 6-కి 1-0-0, 12-కి 1-12-0.

యధ్యమవలన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

చక్కని డబ్బీలో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేకచోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

రి, తంబు శెట్టి రోడ్, మద్రాసు

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవతీ, 20, చీనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

183

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడేందుకు ఖమునుబాండుకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్లుచున్నది ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వేదాన్ని ఇష్టించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నియమము. పోస్టు చార్జీయు లేదు. ధరించుటవలన, వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర ముఖ్యత గోవిందజీ, ఆతంకర్నిగూ జావహర్లయం 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశహారము)

593

స్త్రీలకు వెండ్రుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్రుకలుగల్గినా, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత మరుదుగనగును. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శరీరాన్ని మైన ఈ టోజానాను ప్రతి దినము చదుముకొనినయెడల తెల్లని వెండ్రుకలు నలువై మిక్కిలి పెరిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్రు కల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును కుదిచేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మానును. బట్టలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలకుఆహారమును ఇంగ్లీషువారు మొదట కనుకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను బంపి కుదుర్చును పుస్త్రీ చేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో త్వష్టిగా కుదుర్చుగలదు. కిరీట మును బోలు శిరఃపుంజము తగ్గనని విచారపడనక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యావనదేశలో వృద్ధత్వము పొందనక్కరలేదు. తమకగపడుచున్న టోజానాను ఉపయోగించి తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో క్రొవ్వకేరియుండలేదు. ఏ కెమిక్సల్స్ నైనను పరిశోధించుకోవచ్చును. దంభమునకై లేనిపోని రిగ్గినలుచేసి ప్రకటించు తైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి మొదలగు శిరోరోగములను పోగొట్టును. స్త్రీ పురుషులకు ప్రాణసమానమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానాను మించినది వేటొకటి యేమియునులేదని శాస్త్ర చెప్పగలము. అనేకములైన యోగ్యతా పుత్రము లందినవి. పరీక్షించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది విక్రయము. మా మందును మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రత్యక్షముగాదని యంతటితో విరమించినారము. ఇవి రెండు విధములుగ నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి స్త్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమిక్సల్స్ దగ్గరనైనా సరే ఈ దిగున ధరలకు దొరకును. ఖరీదు. — 5 టోన్సులు సీసా చల్లుకునే దానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 టోన్సులు చల్లుకొనేదానితో సహా 2-12-0. డబ్బీలు. మొత్తముగ తీసికొనువారికి వేరేధరలు. జే. మత్తెయ్యంకం వెనీ, టి. మి. టెడ్, 19, కెకండులైన్ రోడ్, మద్రాస్.

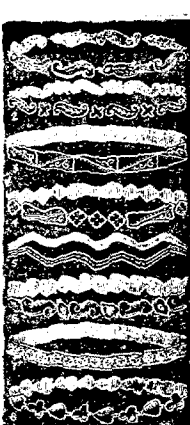
ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మద్రాసు వర్తకులు.

25, వై నాబజారురోడ్, మద్రాసు.

తంబిలిసము: "ఉమ్మడియార్" మద్రాసు.

ఈపటములో కనుపరచినట్టి ఆనేక విధములైన గాజులుచక్క ముగానవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులొకములున్న అందులకు మజూరీల విషయముల క్యాలటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మానద్య బంగారు గల తోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టిలిం ఉంకములు, శ్రీ భూగోపములు చాలగ్గు, గడియారములు, గొనుట కానుకల పేర్లు, పెండింగులు ఆనేక విధములైన పెండింగులు గొనుటకు లభింపజేయుదుము.

నాణ్యమైన నలుగురొచ్చువ్వలగును.

598

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములు.

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములను సరసముగా కొనుటకు సరియైన చోటు ఇదియే.

తెలిగ్రాఫ్ ఆడను } పురుషోత్తమదాస్ హరిలాల్, "OPAL" } 86 వైస్స నాయకపీఠ, ఓవల్ } సామకానపేట, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యోపధములు

నేపాలేశేపు కస్తూరి, మంచిది	కులము 1-కి ...	80.0-0
కుంకుమ పువ్వు	కులము 1-కి ...	2.0-0
గోరోజనము, మంచిది	" ...	7.0-0
పచ్చకర్పూరం	" ...	2.0-0
ఆనచచ్చికా నా లేక జున్ను	" ...	6.8-0
గనభస్మము	కులము 1-కి రూ.	0.10-0
బాగామృతము	కులము 1-కి ...	9.2-0
గుండుగు నాన	కులము 1-కి ...	0.6-0

ఇండియన్ మెయిల్ లివరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీగలది

చక్కని గొలుసుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మాకోజీ శ్రేష్ఠగర బడినది. కావున నేకవిధమంద దు. వెల స్వల్పమైనను ఫల ప్రధిక మని యనుభవమున తెలియును. దృఢమైన సాహజులచేత నేమ బడి దెచ్చుప్రూఫ్ అను గ్లాసుదూ ము కిరియించుటచే చాలకాల ము నిలువక తృప్తికరముగ పని చేయును. గడియారము శెట్టి శ్రే 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పే రుండును. శెట్టిలోపల గ్యారంటీ పత్ర మతికించియుండును. ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల 2.8-0. చిరునామ:- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

అద్భుత నివారిణి.

124

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలక్ట్రో బానిక్ వెర్బు

ఇది బలహీను
లకును నీరసు
లకునుయును.
నిద్రలేకుండు
ట, జ్ఞాపకము
తక్కువగును,
మెదడు నిమ్మ
గా నుండును.

పనినాం చెంతిమాత్ర మిచ్చు లేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనును,
అంగుఁడను శుక్లవర్ణుడు పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గుమాస్తాలకు వర్తింతులకు, మనోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి ప్రశస్త మైనదనియు; బలమును గలిగించును. అనేక
వేలగుండు ఇందులకు బాగుపడినవారు. నిపుడు దేశీయము
ఒక బుడ్డిని కొని దానిపై నుండు ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

చ రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జు

ఆట్రో దిల్ బహార్

మనోరథ్యముగాను కొంతకాల ముండుకట్టి అపూర్వ
వాదమును కలదు. ఆత్మకళతో సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తు గా లేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చూ
క్కాయి వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము నభ్యుదయించుట యెంత గుఱుచున్న వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆట్రో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

వెల 1/2 ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
" 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

పోలు ఏదెట్లు :-

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, జమ్నానగర్ సీద్ది, బాంబాయి.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారధూర్జటి కృతాంధ్రకావ్యము రు. 0-10-0
అష్టాశ్వాసము యశస్విన్ద్రోదయము
సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము. రు. 2-0-0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గోచరించుటకును, పుస్తక
భాండాగారములకును, సగమువెల. ఈక్రమ్యమువలకుమాత్రమే.
మేనేదరు, ముసునూరు యస్టేటు
628 మాజిహా, కృష్ణాజిల్లా.

కూర్మకాయల, పువ్వుల విత్తలు.

పక్ష్యాదుల మొక్కలు, కంఠం, గోచామొదలగు మొ
క్కలును కర్మ దోగకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము
దోల పుస్తకము అర్ధశాస్త్రాంశులు పంపించువారికి పంపబడును.
విలాసము:- యం. టి.బళ్ళప్ప అందుబ్రదర్సు,
588 బసవనగూడె, బెంగళూరు సిటీ.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫియములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ
ములు - బొమ్మలకార్లు - గార్డీ పుస్తకములు విక్రయించె
దము. కార్టూలగు కావలెనా? (592)
బి. తత్వరేడ్డు అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

మోహినీ కైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యుడైనది. మెదడుకు చలువజేయును,
కండ్లకు చలువజేయును వెండ్రుకలు మెరుగును.
0-12-0. అద్భుతాంబుండిపో, మదరాసు.

యానా నుండకేయలు కథలు 2-0-0
చిట్టచేతి. పుష్పశీతావతి, నవల 1-కి 0-8-0
నందిన కథాసంగ్రహము 1-4-0
సంవిద్యా విశ్లేషణ 1-8-0

529 "విద్యానిధి", 87 రామస్వామిసీద్ది, మద్రాసు.
సముల్ల విక్రయదేవా ఒకరిపోయినా? మద్రాసు,
గాయపురముపొట్టు, బేసికాఫాండ్రీ, సి. గోపాల
నాయక్ అండుసన్ను వారు చాల త్వరితముగను
క్రేమ్యుగాను బాగుజేయుదురు. 567

బిడ్డలను పెంచుటెట్లు?

మనదేశములో బిడ్డలింతగా చచ్చుటకు
కారణమేమి?

(కె. రాఘవేంద్రరావుగారు, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. యం.)

V

బిడ్డలను అపుపాలతో పెంచునప్పు డీక్రింది విషయ
ములను చక్కగ గమనింపవలెను.

1. విశేషము విరిగిపోయిన పాలవలె నుండును.
కడుపునొప్పి

పాలు కొంచెము తగ్గించి తిరిగి క్రమముగా పెంచుచు
వలెను.

2. పులును వాన నెత్తు విశేషము. చక్కెరగాని,
కొవ్వు (మిగడ) గాని పాలులో పెంచుకొని నున్నప్పు డా
చించును. చక్కెరను బొత్తిగా నిలుపజేయుము. లేదా తగ్గిం
చుము.

3. దుర్వాసనతో కూడిన తెల్లని విశేషము. కొవ్వు
పదార్థములు (మిగడ) మిక్కిలి ఎక్కువగుటను సూచిం
చును. మాకు లేక నాలుగు దినములు మిగడ బొత్తుకొ
నియున్నది. మిగడనే ఇచ్చుట లేని యెడల పాలను పలుచన
జేయుము. వాసన పోయిన పిమ్మట తిరిగి క్రమముగ మిగడ
పెంచుచుము.

4. పాలుత్రాగినవెంటనేకొవ్వుకొనుటచే పాలుఎక్కు
వైనది గాని, నడుముచుట్టును చిగువైనబట్టలు చుట్టియున్న
దనిగాని, బిడ్డను అధికముగ కదలించినారనిగాని తలపవచ్చును.

5. పాలుత్రాగిన తరువాత ఒకటి రెండు గంటలయిన
పిమ్మట బిడ్డ పుల్లనివాసనగల వాంతివెత్తుకొనిన యెడల
పాలలో కొవ్వు ఎక్కువ ఉన్నదని తలపవలెను.

6. మనమిచ్చుపాలతో బిడ్డకు తృప్తిరనియెడల మొద
ట పాలను కొంచెము ఎక్కువగ నిమ్ము. పిమ్మట అవుసర
మైన యెడల కొంచెము చిక్కనజేయుము.

7. మాటిమాటికిని బిడ్డకు క్రొత్తఆహారములను మార్పు
చుండుటవలన బిడ్డకు చాలానష్టము.

8. కడుపునొప్పి బిడ్డలపాలిట కష్టములలో మిక్కిలి
యొక్కవైనది. ఆహారము ఎక్కువగుటచేత గలిగిన అజీర్ణ మే
కడుపునొప్పికి సామాన్యమైన కారణము. వెచ్చవెచ్చని నీళ్లను
పాలబుడ్డితోగాని, చెంచాతోగాని బిడ్డకుత్రాగినన్నివెట్టి తల
యెత్తుగా పెట్టుకొనవలెను. వెచ్చని కంటిగుడ్డను కడుపుపై
కట్టవలెను.

ఆహారము తయారుచేయుట.

బిడ్డకు 12 గంటలకు ఎంతకావలెనో అంత ఆహారము
ను తయారుచేయుటకు తలచినట్లు, చక్కెర, పాలు, అవుసర
మైనయెడల పచ్చిమిగడ ఇవియున్నయు సరిగాకొలిచి ఎత్తు
కొనవలెను. గరితెలు ఉపయోగించినయెడల వానికొలత స
రిగా తెలిసియుండవలెను. నేదొకగరితె లేదాకరితె నిక
యనుకాకుండ ఉపయోగించరాదు. మొదట చక్కెరను
నీళ్లతోను చక్కగ కరగునట్లు కలపవలెను. పిమ్మట పరిశు
భ్రమైన గిన్నెలోనికి దీనిని వడపోయవలెను. పిమ్మట పాలును
చక్కెర గలిపిన నీటిని, అవసరమైనయెడల పచ్చిమిగడను
పాలుకాయ గిన్నెలోబోసి మూటిని చక్కగ కలియునట్లు
పరిశుభ్రమైన గరితెతోగాని, గాజుబుడ్డితోగాని చక్కగ
కలుపవలెను. పిమ్మట దీనిని పోయిమీదపెట్టి దుమ్ముపడ
కుండ మూతవేసి ఒకపొంగునచ్చునట్లు కావలెను. చల్లార్చి
నపిమ్మట అవసరమైన యెడల సున్నపునీళ్ల తేటకలిపి
బిడ్డకియవలెను. బిడ్డకిచ్చుపాలను బొత్తుగా చేతితో తాకకూ
డదు. పరిశుభ్రమైన గరితెతో కలపవలెను. పరిశుభ్రమైన గరి
తెతో తీసికొనవలెను. బిడ్డఆహారమును ఎన్నడును తెరచి
యుంచకూడదు. ఆ పాల విూద గాని పాల గిన్నె విూ
ద గాని ఈ గలు వాల కూడదు. బిడ్డ కచ్చు ఆహార
మెల్లప్పుడును గోరు వెచ్చగా నుండవలెను. బిడ్డ కిష్టము
లేనంత వేడిగను ఇయ్యకూడదు. బిడ్డకు ఎంతవేడిగ
నున్న ఇష్టమో అంతవేడిగ ఇయ్యవలెను. చల్లని ఆహా
రమును సాధ్యమైనంతవర కీయకూడదు.

పోతపా లిచ్చు టెట్లు?

పడవవలె ఆకారముండి రెండుకొనలయందును తెరచి
కడుగుటకు తగిన నోరులుగలబుడ్డి వుంచిది. రబ్బరుమొనలు
లోపలి భాగమును వైకి లిరగ తీసికడుగుటకు వీలుండవలెను.

ఆలంబి బుడ్డి రూ 1-4-0 వెలగలది ఉపయోగింపవచ్చును.
అది దొరకనిచోట ఒకచిన్నగిన్నె, లేక గరితె (లేక పాలాడ)
ఉన్నను చాలును. బుడ్డి ఉపయోగించుట వలన నొక సదు
పాయముకలదు. బిడ్డకు తృప్తియొకవెంటనే బిడ్డ సీసాలోను
ప్రోసివేయును. బిడ్డ తనకు కావలసినదానికంటె ఎక్కువ
పాల త్రాగుటకు అవకాశముండదు. పాలాడతోగాని గిన్నె
లో గాని సునము పోయునప్పుడు బిడ్డకు కడుపునిండినదో
లేదో తెలియక మనము ఎక్కువపాలు పోయుదుము. అందు
లో బిడ్డ ఏడ్చినప్పుడెల్ల నోరుతెరుకొనును. ఇదే సందర్భ
కొందరు నోటినిండ పాలుపోయుదురు. కొంద రాపైని బిడ్డ
ముమ్మకూడ మూయుదురు. ఈవిధానములను ఆపాలను మింగ
వలసినదే. ఇట్లు బిడ్డకుగాక తనకు తృప్తికొనెడికొందరు
అమ్మమ్మలు బిడ్డ కెక్కువపాలుబోసి అజీర్ణవ్యాధి ప్రకటిం
చును. మనకు పని తొందరున్నదని బిడ్డకు తృప్తికొనగా పాలు
త్రాగించరాదు. ఒక్కొక్కసారి ఆహార మిచ్చుటకు సామా
న్యముగా 20 నిమిషములు మొదలు 30 నిమిషములు పట్టును.
ప్రతిసారి ఆహారమిచ్చిన తరువాత బడ్డి, రబ్బరు మొన
లు, గిన్నెలు, గరితెలు అన్నిటిని వెంటనే మిక్కిలి పరిశుభ్ర
ముగ తోమి కళ వెళ్లకూ నీళ్లతో కడిగి, ఆనీళ్లలోనే వేసి
వెట్టి చల్లారినతరువాత తిరిగి కావలసినవిషయము ఫీసికొన
వలెను.

బిడ్డయొక్క పడకయు, గుడ్డలను మిక్కిలి పరిశుభ్ర
ముగ నుంచవలెను. అట్లే తల్లియు, దాదియు మిక్కిలి పరిశు
భ్రముగ నుండవలెను. వైన చెప్పిన ప్రకారము మిక్కిలి పరిశు
భ్రముగా ఆహారము తయారుచేయుట మొదలుగాగల మిక్కి
లి స్వల్పముగ మనకు కనబడు విధానములను మిక్కిలి శ్రద్ధ
తో గమనించుటయే బిడ్డను పెంచుటయందలి పరమరహస్య
మని తెలిసికొనవలెను.

బాల్లెనీళ్లు తయారుచేయు టెట్లు?

ఒకచెంబెడు బాల్లెనీళ్లుమును ఒకశేరు నీళ్లలోవేసి
అరగంబునెత్తు కాచి పలుచని గుడ్డతో వడపోయవలెను. ఏదిన
మున కాదినము బాల్లెనీళ్లు క్రొత్తగా తయారుచేసికొనవలెను.

సున్నపునీళ్లు చేయుటెట్లు?

ఒకతులము తాంబూలము వేసికొని క్రొత్తసున్నమును,
రమారమి మూడుపళ్లు (ఆరు కిరసనాయిల్ బుడ్లు) నీళ్లలోవేసి
చక్కగ కుదిరించి ఒకచోట నిలవయుంచవలెను. అందలి
తేటనీరే సున్నపునీరు. ఈనీటిని త్రి ఆకుపచ్చని బుడ్డతోవెట్టి
యుంచవలెను.

బజారు ఆహారములు

బజారులలో బిడ్డలకొరకై గరకములైన ప్రకట
నతో అమ్మెకు ఆహారములలో ననేకములలో
నిజముగా బిడ్డలకు అనుకూలించుచు వి మిక్కిలి
తక్కువ-వానిలో సాధారణముగా వరిపిండి కలిసియుండును-
అది మిక్కిలి పసిబిడ్డలకు జీర్ణముకాదు. కాబట్టి వైయ్యరి సల
హా లేనిదే అట్టి ఆహారములను బిడ్డలకు వుపయోగింపరాదు-
వైయ్యరి దొకకొన్ని దినములు మాత్రమే ఉపయోగింపునున
అట్లే చేయవలెనుగాని విధివి రాయము లేకుండ మన ఇష్టము
ప్రకారము ఈబజారు ఆహారములను వాడరాదు. ఇట్టి ఆహార
ములతో పెంచినబిడ్డలలో మరణగుంభ్యులేలు మిక్కిలి హెచ్చు
గానున్నది. ఈఆహారములలో కొన్నిటితో పెంచినబిడ్డల ఆరో
గ్యము వారిపంటములలోని బిడ్డలలోనేగాని నిజమైన బిడ్డలలో
కానరాదు. నిజముగా ఈయాహారముతో పెంచినబిడ్డలుమాపు
లకు లావుగా నుండినను వారిలో గూను, యెముకలు నెత్త
వగుట మొదలగు వ్యాధు లధికముగ వ్యాప్త మగు చున్నవి.
కావునవానిని జాగ్రత్తగా వాడవలెను. ఒకా నొకప్పుడు కొద్ది
కాల ముపయోగింపవలసి వచ్చినప్పుడును, బిడ్డకువ్యాధికలిగినప్పు
డును ఈ యాహారములలో కొన్ని మిక్కిలి యుపయోగ కర
ములు కావచ్చును. కాబట్టి ఇవి బొత్తుగా పనికి రావనిచెప్ప
వలను పదము. ఇందుచేతనే చేతనైకంతవరకు వైయ్యరి సలహా
మీదనే ఈ యాహారములను ఉపయోగింప వలెని చెప్పి
యున్నాము.

ఆత్మ జిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన కాశ్మీరు చక్ర
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైజా చక్రనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
మౌనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
591 పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కల లంఠరించినవి; కార్యకాళిత్వాహము

లుద్భవించినవి

పిమ్మట "ఇంజనీరింగు" కళాశాల ప్రసిద్ధిపలు, మాటనాగు "వంగదేశీయులు స్వభావసిద్ధముగ కలల గను వాడు" కాని పనిచేయు వాడు కాదని నెలవిచ్చిరి... "తాతా" నిరసన స్థిలమయ్యెను జనరలు మేనేజరు, టెక్నిక్లరు గారు, "తగిన శిక్షాభ్యాసముల నిచ్చిన వంగదేశీయుడు ప్రపంచములో నేజాతి పనివానికని తీసిపోడు"ని నెలవిచ్చిరి... ప్రసిద్ధిపలు గారికి మేనేజరుగారి యంతి వంగదేశీయుని పనివాడితనపు పరిణామమును బట్టి చూడ... వంగదేశీయుడు కలల గనుటకు గట్టిపెట్టివాడు; తెలివి తెచ్చుకొని పనిచేయ నాగంభించి వాడు, ఏవిద్యాసంస్థాపనమున పరిపక్వ కదాగ్ధమునొక్కమా రుగ నియంబాలడు. సాంకేతిక పాఠశాలలను కళాశాలలను కుప్ప తెప్పలగు పడియున్న ఆంగ్లదేశీయుననే విద్యాధులు "ఇంజనీరు"లుగ పరిగణింపబడక పూర్వము కొంతకాలము పని నిర్వహించెదరు. విద్యాధి చిన్నవాడగు నుండి యంచితావకతక్తి యున్నప్పుడే వాని కి సిద్ధాంతజ్ఞానము పట్టునడగలడు. అటులని మేము అనుభవజ్ఞానముయొక్క ప్రాముఖ్యతను తృప్తి కరింపము. కాని విద్యాధిని విద్యాభ్యాసమునండి తొలగించి యతని నతి ప్రేమకాలము పని చేయకొన నియోగించిన నాడు పాఠశాలయందు నేర్వకొనినదంతయు మరచి మరల విద్యాధిగా జీవనయాత్రను ప్రారంభించుటకు మిక్కిలి కష్టపడవల సిన వాడగును. దివ్యమైన సిద్ధాంత విద్యాభ్యాసముతో బాటు సాధారణపు అనుభవ జ్ఞానాభ్యాసము నొసగి, మంచి "మక్కు సాపు"లో అవసర మైనంతకాలము మాత్రమే పనిచేయకొన నియోగించు ఏర్పాటు సాంకేతిక విద్య కావశ్యకమని మా యుద్దేశము. — అచ్యుతబాబు శత్రుక.

"బాగ్రత్త" భయంనాస్తి

కలభయంకర యుద్ధము పరిసమాప్తి నొందునప్పటికి యూరోపియనుదేశము లన్నియు మిగుల బలహీనావస్థ నొందు ననుట నిశము. అది యట్టి యవస్థలో నుండునపుడు జపాను ఎప్పుటివలెనే బలవర్ధింపై యుండును. క్రమక్రమ మన యూరోపియను బలము లభివృద్ధి నొందు ననుట, వాస్తవముకాని, ఈకాల సంతయు జపాను జాతీయభివృద్ధి కేమాటంకము నుండదు. జపాను నేడు మనకు మిత్రురాలుగా నున్నది. జగ్మనీవలె మిత్రదోహము చేయునంతటి నీరు గాలుకాదు గాని రాజ్యాంగ సమస్యలు జాతీయ ప్రవర్తనను జాతీయంత రాత్మము ఒక్కొక్కప్పుడెప్పుడముగ భస్మీభూతము చేయవచ్చును. ఇది చారిత్రియ న సాధారణానుభవము. స్వజాతీయ విస్తరణకు జగ్మనీ కంపెను జపానున కెక్కుడు ఆవస్థకత గలదు. కనుక నది జగ్మనీకాదుగద మరయే జాతీయతనుగూడ ప్రపంచ క్రాత్రము యు గోరకమానదు. జపానున కాళ లేకపోలేదు. అదియు దాని చిత్తవృత్తినిబట్టి వివిధములగు కలల గనుచున్నది... క్రొంచి, నవ్యులు, బ్రిటిషువారలకు నాగరికతగలుగుటకై తాను యుద్ధముజేయుచున్నటుల జర్మనీ యనేకమారులు చెప్పియున్నది. ఆ యుద్దేశముతోడనే జపానియు కొరియాదేశము నాక్రమించినది. క్రిందటి కతాబ్రమున నది చీనాతో బోరాడుటయు నందులకనియే విధితము. మూతన ఆసియా పరిజ్ఞానమును గలపు నిమిత్తము అవకాశము దొరికిన నది యిప్పుడుగూడ నలుల జేయకపోదు. ఆసియాఖండమునంతయు నాక్రమింపకపోయిన నది నూర్పుభాగము నంతటివై నడి యావంపు బ్రయత్నింపక పోదు. ఇట్టి మూతననాగరికతా సంక్షేపములతో బలవర్ధింపగుల ప్రతిదేశమున, జాతీయ బయలు వెడలనపుడు ఆధునిక రాజ్యాంగ స్నేహధర్మములు విరకాల "ముట్టిగట్టుకొనియోగు లాడుచుండున"నుట కేవలము తెలివితక్కువ. దీనినిబట్టి జాచిన దూపు కాజ్యాంగపు బాలోచన కెప్పుడదేవున "మీ స్నేహముల భద్రముగ కాపాడుకొనుడు. కాని యిప్పటి మిత్రునే రాబోవు శత్రువుగా పరిగణించి వాని వైర్యక్షేత్రములతో నెదుర్కొని జయమునొన నెల్లప్పుడు సిద్ధముగ నుండుడు."

ఈదూరపు బాలోచనయె యాక్రంది విషయమును దృఢముగ వాచ్యంబుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటన్ భరతఖండము యొక్క యపరిమిత మనువ్యవలమున ఆధునిక నైతిక కాత్రియ పద్ధతుల ననుసరించి పరిపూర్ణ శిక్షాభ్యాసాయుధముల నొసగి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య స్థిరత్వమును గాపాడుకొన బ్రయత్నింపవలయును. ఆవంతయు "నరరురాభ్యంతరములు" లేక ఈసన్నాహమును వెంటనే ప్రారంభింపవలయును.

ప్రస్తుత యుద్ధనష్టములనుండి యూరోపియను బలము లెప్పటికీ సమృద్ధి కథమపడును ఇరువది యైదేండ్లు పట్టును. ఈ యిరువదియైదేండ్లలో జపాను చైనా బలములు మరింత యభివృద్ధిచొందును. వారిలోవారు తగవులాడుకొనకుం డనియరుదేశములవారును మంచి రాజ్యాంగ కాళలముతో నుపయోగపడవ జూచిన నీ యిరువదియవ శతాబ్దమధ్యమున వినియపరిమిత బలాధిక్యత ప్రాపంచిక నాగరికతను తేమమునకు విశేషోపద్రవము వాటిల్లగలదు.

ఈ యుపద్రవమును రాబోవునది సిద్ధిగాను ప్రభువు గారుగాని, కట్టిను మహానుభావులూడిగాగల తొండుపైబిలు మండలిగాని, యెన్నడైన యూరోపియరానియని మాకద్యుతము గలుగుచున్నది.

మానవబలమునుబట్టి ప్రస్తుత ప్రాపంచిక క్షితిని జూచిన, "ఆధునిక మానవసమయొక్క శౌతికక్షితి హిందూదేశము చేలియం దివిడియున్నద"ను మావాదన మెంతయు బలపడుచున్నది. హిందూదేశపరిపాలకులు హిందూదేశమున పూర్ణ విశ్వాసము గలిగియుండినగాని ప్రాపంచికక్షితినియున కావస్థకమగు నీ హిందూదేశబలము మంచి శిక్షాభ్యాసముల నొందజాలదు. వలసదేశములవారిని, అధినివేశములవారిని నమ్మి నటుల గ్రేటుబ్రిటన్ హిందూదేశమును పూర్ణముగ నమ్మి ఆసం దర్భపు టాటంకము లేవియు లేకుండ దాని నభివృద్ధి నొంద నియకున్న నది తనకేకాక సామ్రాజ్యదేశములకును, నాగరికత కును గొప్పముప్పును "జేపేతుల" గాని తెచ్చుకొను చున్నది. అధినివేశ వలసదేశీయులకిచ్చినట్లు స్వేచ్ఛాపాఠవాధికారముల నన్నిటి నది హిందూదేశమునకు గూడ నొసగినగాని వలసదేశీయులకత హిందూదేశమును నమ్మజాలదనుట తథ్యము.

బోయరు యుద్ధానంతరమున గ్రేటుబ్రిటన్ దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశమును పాలితదేశముగా నుంచిన ఈ మహా సంగ్రామమున నత్యంత సహాయమొనర్చుచున్న బోయరు నాయకులను ప్రజలను నామె సంతక నమ్మకపోయి యుండును. పరిపూర్ణ విశ్వాసముతో సామ్రాజ్యక పాఠవాధికార మిచ్చుట కది చుమ్ముల నమ్మజాలక పోయినది గనుకనే, సామ్రాజ్యమున కంతటికి సామాన్యమగు ధర్మమును గాపాడుటలో నిశ్చయముగ తాను తీసికొన గలిగినంతమంది మనుష్యుల తీసికొనజాలక మా మానవబలము నుపయోగించుటలో నత్యంత తాలస్యము జేయుచు నపరిమిత ఆనుమానము నొందుచున్నది.

నిజమైన రాజకీయ నిర్వాహకు లెప్పుడును హిందూదేశక్షితి యిట్లునే యుండవలయునని చెప్పజాలరు. ఇందువలన హిందువుల మూసరిక కేరీరబలమును సామ్రాజ్యలాభమునకు పూర్ణముగ నుపయోగపడుట, సంభవమయ్యెను మిక్కిలి కష్టముగా నుండును. సిద్ధిగాను ప్రభువు, ఇత్యాదులు రాజకీయ నిర్వాహకులుగ నటింపలేము మేము కేంకించుచున్నాము. సామ్రాజ్యమునకు మహాపరాధ మొనర్చుకొన్న ఈమహా నీయులును వారికర్మములను గ్రహింపవలెనుగాక యని మేము నమ్ముచున్నాము. — అచ్యుతబాబు శత్రుక.

చెన్ననగర పరిపాలక సంఘము.

చెన్ననగర పరిపాలక సంఘమువారి సాధారణ సమావేశము నిన్నటిదిసమన సంఘమందిరమునవద్ద జరిగెను. కె. సి. మోలనీగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. మహచ్చుడు ఉస్తాద్ సాహేబు, ఎస్. వి. రామస్వామి మొదలియారు, జి. ఎ. నరేశము, కె. ఎస్. ఆర్. అయ్యయ్యయ్య, ఇ. ఆర్. అబ్దుల్, ఎ. సి. పాథ్ సాధి నాయకు, జి. ఆర్. ఆదికేశవులు వారు డు, పి. ఎం. శివజ్ఞానమొదలియారు, వి. తిరునలపిళ్ళై, పి. పాథ్ సాధి నాయకు, ఎస్. గురుస్వామిచెట్టి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యయ్య, కె. సి. దేశికాచార్యులు, పి. ఎం. అప్పాస్వామిచెట్టి, గౌ. టి. రంగాచారియారు, గౌ. గూమాబ్ హస్సేను, భాక్ బహద్దరు కుడుకొత్తాస్వామిసాహేబు, రావుబహద్దరు పి. త్యాగ రాయచెట్టియారు, రావుసాహేబు పి. రామానుజముచెట్టి, రావుబహద్దరు జి. నారాయణస్వామిచెట్టియారు, రావుసాహేబు పి. పాథ్ సాధి ముదలియారు, గాడ్వనప్రభు, ఎ. జె. లీచ్, డెల్లియూ. ఎం. వేల్పు, డి. మూసెను, హెచ్. ఎ. హద్ద, కె. ఎఫ్. సింపులు, కె. వైయ్యు, కె. ఎఫ్. పాత్తెల్లు, సి. హెచ్. హింగిబాదము మేజరు వైరసనుగారు సభకు విచ్చేసిరి.

ఆయుర్వేద బోషధాలయ విరాళము.

స్థాయిసంఘమువారి బోలొచించిన కొన్ని విషయములు సభలో తిర్కింపబడెను.

కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానాధికార కార్యదర్శిగారు 1916-17 వ సంవత్సరమునందు తమ ఆయుర్వేద బోషధాలయ నిర్వహణమునకై రూ. 500 ల విరాళము నీయవలసివదని నగర పరిపాలకసంఘము వారిని గోరెను. స్థాయిసంఘమువారి రా విరాళము నొసగ సమ్మతించుచు, రాబోవు సంవత్సరము నుండియు వారిరాళము రూ. 500 లకు తగ్గింపవలయు నని గూడ వాచ్యించిరి.

రాబోవు సంవత్సరమునం దేమి యాయవలయునదియు, మానవలయునదియు నిపుడు నిర్ణయించుట సందర్భమనియు, ఈబోషధాలయము పంచినదిని నిర్ణయించుచున్నది గనుక దాని నన్ని విధముల ప్రోత్సహింపవలసిన దనియు సి. పి. రామస్వామి అయ్యయ్యయ్య చెప్పిరి.

దేవస్థానము చాలమంచి స్థితిలో నున్నదని రావుసాహేబు పి. రామానుజముచెట్టిగారు తనతో చెప్పినదియు, బోషధాలయమువారి కీసంఘమునండి కోరుకది నానుమాత్ర విరాళమే యని చెప్పినదియు నరేశముగారు పలికిరి.

ఆయుర్వేద బోషధాలయముల నన్ని విధముల ప్రోత్సహింపవలసినదనియు, పాశ్చాత్యపు బోషధములు వచ్చుటవల్ల డు కష్టముగా నున్నదనియు, రాబోవు సంవత్సరమునండియు విరాళమును రూ. 50 లకు తగ్గింపవలయు ననునది తొలిగింప వలయు ననియు త్యాగ రాయ చెట్టిగారు చెప్పిరి.

తా మిదివఱలోనే ఆసుపత్రుల నిమిత్తము విశేష ధనమును వెచ్చించిరినియు, ఇప్పుడు చాలవిషయక్షితిలో నున్నారనియు, ఇప్పుడు బోలొచించవలయు విషయము కన్యకా పరమేశ్వరీ బోషధాలయవిరాళము తగ్గింపవలయు ను మానవలయునని కాదనియు అది అధికక్షితినిబట్టి ఆలోచింపవలసిన దనియు అభ్యుతాపము పలికిరి.

దేవస్థానమున కిపుడు సాము చాలమన్నదనియు, అది యుచ్చిక్షితిలో లేనందువలన విరాళమును తగ్గింపగూడదనియు ఎస్. గురుస్వామిచెట్టిగారు చెప్పిరి.

కొంతవివాదము జరిగిపిమ్మట "రాబోవు సంవత్సరము నుండి విరాళమును రూ. 50 లకు తగ్గింపవలయు"ననునది తొలి గింపబడి తక్కిన స్థాయిసంఘపు వలన అన్నియు నామోదించబడెను.

క్రొత్తనగర పరిపాలన చిత్తు తీర్మానములు.

రావుబహద్దరు పి. త్యాగ రాయచెట్టిగారు, పి. ఎస్. శివజ్ఞాన ముదలియారు, జి. ఎ. నరేశము, సి. పి. రామ స్వామి అయ్యయ్య, గౌ. టి. రంగాచారియారు, డాక్టరు నాయరు, యాకూబ్ హస్సేను, గాడ్వనప్రభు, డి. మూసెనుగారు ఆభ్యుతాపంతో నొక యువసంఘముగా గూడి క్రొత్తచిత్తు చిత్తు తీర్మానమును నాలోచించిన మంచిదని గౌ. లగు రంగాచారిగారు పుపాదించిరి. ఈయలోచనలలో ఎక్కువమంది సభ్యులను తేర్చినను తేర్చవచ్చుననియు, చిల్లు యొక్క పరిమాణము మిక్కిలి పెద్దది గనుక టు వలన ముఖ్యాంశముల నీయువసంఘమువారి చేర్చి సభలోపెట్టి ననవి తేర్చించుటకు సులభముగ నుండవచ్చును. ఈసంఘమువారిని బట్టి సభవాన నడవకొనవలయు నావశ్యకత లేదనియు రంగాచారియారుగారు రాతీర్మానము నుపపాదించుచు చెప్పిరి.

నరేశముగారు దాని బలపరచిరి.

కమిషనరు లందరును గలసి ఒక ప్రత్యేకసమావేశమున చిత్తు నాలోచించవలయుననియు, పిమ్మట నాముఖ్యాంశముల నెన్నియో యాలోచించుట కుపసంఘమువారిని నియమింపవలయునని గాని మొట్టమొదట నారంభములోనే చిల్లుసంతి యు నొక యువసంఘమువారి నాలోచింపగోరుట వలన లాభము లేదనియు పాథ్ సాధి మొదలియారుగారు వాదించిరి.

చిల్లుయొక్క రద్దు తీర్మానముల నన్నిటిని మొదట సభ్యులందఱును తిర్కించి పిమ్మట దాని ముఖ్యాంశముల బరికిలిం చుట కొక సంఘము నియమించుట మంచిదని త్యాగ రాయ చెట్టిగారు చెప్పిరి.

మొదటనే చిల్లు నొక యువసంఘము నానాలోచించిన మంచిదని అభ్యుతాపము పలికిరి.

ఆచిన్న తీర్మానములం కనేక వివాదాంశము లున్నవనియు, అందలి ముఖ్యాంశము లెన్నియో సభవా నందఱును తిర్కింప వలయుననియు పిమ్మట వారి తీర్మానరీతినిబట్టి ప్రత్యేక సంఘమువారు ముఖ్యాంశముల నేర్పరుట మంచిదనియు దేశికచారియారు గారు చెప్పిరి.

కమిషనరు లందఱికిని చిత్తు తీర్మానముల పంచిపెట్టిన పిమ్మట నొక ప్రత్యేకసభకు వారు తయరై తీర్మానముల దెచ్చిన మంచిదనియు నరేశముగారు చెప్పిరి.

కమిషనరు లేవేమో తీర్మానముల దెచ్చుటకు ముందు పన్ను చెల్లింపువారితో గలసి యాలోచించుటకు తగ్గింపవలగది ఈయవలయునని ఎ. సి. పాథ్ సాధి నాయకుగారు రిరి.

చిత్తుతీర్మానము నాడే (నిన్న నే) సభ్యులందఱికిని పంచి పెట్టబడునని తాము నమ్ముచున్నామనియు, వారి నాలోచించుటకు తామందఱును ప్రియవతి మాసాంతమున నొక నాడు ప్రత్యేకముగ సమావేశము గావించు ననియు అభ్యుతాపము చెప్పిరి.

అంతట రంగాచారియారుగారు తమ తీర్మానము మన సంపాదించుకొనెరి. సభ్యులు అభ్యుతాప యుపపాదన నంగీకరించిరి.

కె. బి. రాచిన్ను గారు సభ్యులెప్పుడు విడచి పెట్టుకొనుటవలన వారి స్థానమున ఇ. ఆర్. అబ్దుల్ గారు స్థాయి సంఘ సభ్యులుగ నియోజితులైరి.

క్రొత్త స్థాయిసంఘ సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీ ప్రత్యేక సభ పరిపాలక సంఘ సమావేశము జరుగును.

వృత్తాంత లేఖలు

తంజావూరు వార్తలు.

(మాసపత్రిక విశేషమున వర్తనము)

13 వ తేదీ నాటిరాత్రి బోటుమెయిలులో గొల్ల న్యాయమాన్ది అద్దెరదీయగారు మాపట్టణమునకు విచ్చేసిరి. పుర నాయకుల సేవకుండి ప్రేమపద్య వారి నాదరించి యనేక విధముల స్వాగతించిరి. 14 వ తేదీ నాటి యాదాయమున వారు పురమునందలి, తిరువేది, తంజావూరు నీటి యంత్రాలయములు, రాజామిరాన్ వారు ఆనుపత్రి మొదలగు ప్రదేశముల జూచిరి. రెండవవారము మాపురమునందలి అంజామాను సంఘమువారు వారి నాదరించి సన్మానములను సొంతిరి. అంజామాను సంఘములో తేరినవాగుమాన్ది కేగాక యనేకమందిపొందువులను, మహమ్మదీయులను, ఆస్థాన వాత్సల్యముతో గలసి వారి నాదరించు తెంతయు జూచునీగము. న్యాయమాన్ది గారు వారికి తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసరిరి. ఆ ప్రత్యుత్తరమున వారు మహమ్మదీయుల కష్టములను విద్య మిక్కిలి బీదనీతిలో నున్నదని చెప్పి దారి ననేకవిధముల సభివృద్ధిజేయు వలెనని హెచ్చరించిరి. సాయంకాలమునందు వారు తంజావూరుకు బయలుదేరి, తంజావూరు జేవాలయమును జూచి రావు బహద్దరు వి. ఎ. వండయ్య గారి "స్టీటువోము" నందు అనేకమంది పురజనులతో విం దారగించిరి. నాటిరాత్రి బోటు మెయిలులో న్యాయమాన్ది మా పురమున విడచిరి.

తిరువళ్ళూరు ప్రగవాసి రంగస్వామి అయ్యగారును, అతని భార్య అలమేలు అమ్మలను కుంభకోణము ప్రావిడెంటు ఫండు పట్టాదారు డాక్టరు, బ్రతికియుండగ నే, చనిపోయె నని యబద్ధముచెప్పి ఆకంపెనీ కార్యదర్శిని మోసము చేయు జూచిరి. కాగ్యదర్శి వారి మోసమున గనిపెట్టి పోలీసువారి కప్పజెప్పెను. కేసు 18 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. ఇట్టి కేసులే మూడు! నాలుగు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

18 వ తేదీని నాగపట్టణమునకు బోవు 66 వ నంబరు ప్రయాణికుల బండిలో నొక సీమబాగ్గుపెట్టె గిరి వేలూరు ప్రేమను వర్తకములను తప్పిపోయెను. అందుచే తక్కిన బండ్ల న్నియు 4½ గంటలు ఆలస్యముగా బోవలసి వచ్చెను.

ప్రాద్దుటూరి వార్తలు.

(మాసపత్రిక విశేషమున యుద్ధము)

మృగసింహలిటి.

ప్రాద్దుటూరు, జనవరి 12.—వై న చేర్ మన్ వి. వనం తరావుగారు నిర్వంచముగ పట్టణాభివృద్ధికై పాటుపడు చున్నారు. వీరల మొదలను బాగుగ నాలకించి యుచిరితనిని వారు పన్నులను తగ్గించుచున్నారు. చాలినంత సొమ్ము వచ్చి నంతనే కోడను బాగుపడచోవుచున్నారు. మాభాగ్య వశమున మృగసింహలి కాన్ సెల్లందఱును విద్యాధికులను పలు కుబడి కలవాడుగ నున్నారు. మాచేర్ మన్ హుబర్త్ మునీర్ ఖాన్ గారి యాజమాన్యముక్రింద మాపురము అభివృద్ధినిొందు ననుట కావశ్యము సందియములేదు.

వైద్య.

జొన్నవైద్య కన్యాకన్యములన పాడైపోయినది. ఈ భాగములయందు నిష్కారము పెట్టబడు వైద్యుగూడనిదియే. వేరు సెనగనూడ అధికైదుమాడ గాతెను. వరివైద్యమాత్రము ఒక మోస్తరుగ నున్నది. చాపాడే ప్రాజెక్టు కెనాల్ క్రింద సాగు గు వరివైద్యకు నీరు చాలలేదు. డి. పి. డెల్లియం. కాఖవాడు తన కన్యాకన్యను బాగుగ నెంతవేర్చిగంగాని ఇట్టివైద్యుల బాగుపడదు. నీటికి కనగనూటలన ననేకులు నష్టపడిరి.

కన్యకుల నాడహుడి

కన్యకుల ప్రతినిధిని యుద్ధమున పాటుచెప్పమనీ దలంపక నాగున నల్లక బాగుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున సర్కారువారు కోర్కెను పుచ్చునని వర్తకుల హెచ్చరిం చినగాని దీనివారు బ్రతుకుట దుర్లభము. భాగ్యముల భరలు విశేషముగ కలిగినది. రూపాయ పెట్టిన గాని ఒక పూటకు తిండి వొడకు.

ఆంధ్రవత్తిక

ప్రస్తుతము వాదిరెడ్డి పల్లి కె. యస్. శాస్త్రి గారు ఆంధ్రవత్తికకు సంపాదకులుగ నున్నారు. వి. ఎన్. స్వామి గారికి గాఢాభిమానం. పాఠులు వి. ఎన్. స్వామి గారికి వీడు కొలుపు బిరుదుచేసి తమ కృతజ్ఞతను చెల్లిపుచ్చిరి. ఈ శాస్త్రి గారికి గీర్వాణాంధ్రాంగులయందు అసమాన పాండిత్యము గలదు. శాస్త్రి గారు దీని వచిత కాలములో నున్న తీరికదెచ్చు సూచన లకపడుచున్నది.

మా హైస్కూలు

హైస్కూలు హెడ్ మాస్టర్ వి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారు తన విద్యార్థులను విద్యలరలె చూచుచున్నారు. వారికి ముక్కునొచ్చిన ముఖము నొచ్చిన దాక్టరుగారి వద్దకు స్వయముగ వెళ్లి మందులను తెచ్చియిచ్చుచున్నారు. ఇటువంటి కరుణాసాగ్రదులు నిక్కముగ నెందలో లేరు.

కుస్తీలు

మా ప్రాద్దుటూరు పంజాబ్ ఆయిపోయినది. గొప్ప గొప్ప వైల్ నానులు పంజాబ్, మద్రాస్, బెంగళూరు, మున్నగు పురములనుండి వచ్చుచున్నారు. బాబాగారి కీర్తియే ఇందులకు కారణము. ఒకగంటసేపు కుస్తీచేసి ఆలీషేరు ఈ రానిసింహముతో మా బాబాగారు సరిజోడు అయిరి. బాబా ను గొట్టగల వైల్ వాక్ లేనందులకు మాపూరు లెంతయు గర్వించుచున్నారు. ఆంధ్రవత్తిక కార్యాలయమువారు బాబాగారిని మెచ్చుకొనుచు వెండిగిన్నెతో బహూకరించిరి.

కల్యాణమగ్గము వార్తలు

[ఒక విశేషమున యుద్ధము]

పంటలు.

కల్యాణమగ్గము, జనవరి 12:— ఈ వత్సరము మా తాలూకా మట్టుపట్ల పల్లెలయందు పంటలు గతవత్సరము కన్నను బాగుగ పండినవి. వర్తకవ్యాపారములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. కాని ప్రజలందరను పోటీజి ప్రాంతపులవెల హెచ్చుననడి భ్రాంతిచే జాల వెళిపొందుచున్నవారు. కాని పంటలు హెచ్చినకొలదిని మాయూరిలో పోరాటం బులు ప్రబలుచున్నవి. ప్రతిదినమున హత్యలు మున్నగునవి హెచ్చుచున్నవి. దినదిన మిది యతిక్రమించుచున్నది. అందు చేత ప్రజ లెల్లరును తహతహ పడుచున్నారు. కావున అధికారులు తగిన కట్టుదిట్టములను చేయవలసియున్నారు.

యూనియను

మా యూనియన్ ఫేర్వేక్ పి. తిరుమలరావుగారు తమ యావచ్చక్తిని వినియోగించి పురాభివృద్ధికై పాటుపడు తెంతయు సమంజసము. చాల నూతనపు కాట్యలను వర్షమువలన పడిపోయిన కాట్యలను త్రవ్వించుచున్నారు. కాని నీళ్లుపోవుట కొంచెము కష్టముగ నున్నది. కాన యిప్పుడే వానిని చక్కచెట్టు టమంచిది. చాలయేండ్లనుండి పూడిపోయిన మంచినీళ్ళు బావి మీద వెరిగిన బ్రహ్మచేముడును తీసివేయించినారు. నూతని కూడ బాగుచేయించి ప్రజల యుపయోగార్థము త్వరలో ననుకూలపడునట్లే చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. వీవస్తం భములు దూరంబుగ నున్నవి. కనుక వీనిమధ్య కొన్ని పాలించిన రాత్రులయందు ప్రజలకు నడచుటకు బాగుగ నుండును.

బాలికా పాఠశాల.

సుమారు రెండు వత్సరములనుండి బాలికా పాఠశాలను గట్టుచున్నారు. ఇంకను అది ముగియలేదు. కొంచెము వైకృష్ట చేసిన బాగుగ నుండును. కాని యయ్యది త్వరలో ముగియనని తోచుటలేదు. బాలికా లెల్లరును యద్వైయంటిలో చాలా కష్ట పడుచున్నారు. కాన వారికష్టములను సీక్రముగ బావుటకర్త వ్యయకాన, తాలూకు బోర్డు వెసిడెంటు గారు దీనివిషయమై దగుపాటి శ్రద్ధ బుచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నారము.

బాలికా పాఠశాల.

బాలికా పాఠశాలయందు సంఖ్య హెచ్చినది. ఫలము చాలనందున ఊరువాకిలియందు కొన్ని తరగతులను ఉంచె యున్నారు. పాపమువారికి చాల ఇబ్బందిగ నున్నది. బాలిక కుపాధ్యాయులను చెప్పినది వినుటకు వీలులేదు. వీలనన యా తాయాత జనముల సందడి యెక్కువ. ఇంకను స్కూలునకు నుదానికి గొంచెముదవ్వు కనుక హెడ్మాస్టరుకువైతము తనిఖీ చేయుటకు చాల కష్టముగ నుండును. కాని స్కూలువెనుక నున్న బయలుప్రదేశములో క్రొత్త కట్టించుట మంచిది. బాలకు ఆటలాడుటకు ఫలము లేక ఇబ్బంది పడుచున్నారు. కాన వై యయ్యోగ్యులు వైకృష్టముల బాప ప్రాధీకుల.

రీడింగు రూము.

మాగ్రామములో ఉచితమైన రీడింగురూమును స్థాపించి చాలదినము లాయెను. కాని యిన్నాళ్లవఱకు నది నిరావధి లోనుండెను. కొందరు మహానుభావులుచేరి మరల దానిని మే ల్కొల్పి బాగుగ నడిపించుచున్నారు. దీనికి ఆంధ్రపత్రిక, హిందూ, న్యాయండియా, మాడకోరిపుర మున్నగుపత్రికలను దెప్పించుచున్నారు. కొత్తగ పుస్తక భండాగారమును కొందరు స్థాపించినారు గాని దీనివిషయమై ఎవ్వరును, పని చేయుటలేదు.

భారతీయసంఘము.

మా పట్టణమందు బాలభారతీ యను సంఘమున్నది. మొన్న దసరాకు కొందరుగూడి విద్యనుగురించి, వ్యాసములు వ్రాయించిరి. నేడు ఆంధ్రుత్తములకు పేరనార్థకవివరచితం బగు మూడు పుస్తకములు బహుమానముగ నిచ్చిరి. సంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

క్రొత్త గ్రంథములు.

మాయూరిలో నివ్వుడు విజ్ఞానవర్ధనీ యను పేర నివ్వురు భాషామోహమునీ సేనకులు గుంపి గ్రంథముల నొక్కదానిని

స్థాపించ సమకట్టివారు. వానా ప్రదేశములనుండి గ్రంథముల భోగించేయుచున్నారు. దత్తమండలములోనియొ వితర ప్రదేశ ములలోనియొ భాషాభిమానుల యాదరణమును వీరు గోరుచు న్నారు. అట్టి వారి ప్రోత్సాహ మెంతోప్రముగ సమకూరునో వారు సంతోషులలోనే తమ పని చేయుగలరు కాని, యట్టి కార్యము మా యూర్! బయగునని మేము తెలచియుండలేదు. ఇయ్యది నెఱవేరిన బాగుగ నుండును.

విశిష్టాద్వైత సంస్కృత కలాశాల మద్రాసు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముచే అంగీకరింపబడిన ప్రాచ్య విరుదపరీక్ష (విశిష్టాద్వైతకోమణి, సాహిత్యశాస్త్రము) మొదలగు)లకు ఈ సంస్కృత కలాశాల యందు చేరి చదువ దలచిన విద్యార్థుల అభ్యర్థనములు కోరడముయి:ది

సంస్కృత వ్యాకరణము, తర్కము, కావ్యము, నాటకము అలంకారము ఇంగ్లీషు ఇందుల ప్రదేశ మున్న వారి విషయము ముందు గమనింపబడును. పరీక్ష రాబోవుమాసమునందు ఈక్రింది వేదాలు చేసినవారిచే జరుపబడును. పరీక్ష మైలా పూరు, లాయన్సురోడ్డు హార్వార్డునందు జరుగును. విధవి విషయములు పండితులగు వారిచే దివ్య బ్రహ్మభిము లలో సహితము బోధింపబడును. ఫలము చక్కగను హాయి గను ఆరోగ్యముగను ఉండును. విద్యార్థులకు ఉచితభోజన బోధన నివాస పౌకర్యములు చేయబడును. నాలుగు సం॥లు చదువవలయును. ప్రత్యేక పరీక్షకు ఒకసంవత్సరము ఎక్కువ కాలము చదువవలయును. అభ్యర్థనములు. 1917 సం॥ 25 జన వరి లోగా పంపుకొనవలయును.

ఇతర విషయములకు సి. కణ్ణు శెట్టి మార్ గారు కింగ్ అండుకో, లీవ్ మద్రాసు అనివాసి కొనవలయును.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇంకాస్పాల్టు కాబడినది.

నోటీసు

649

1917 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీ లగా యతు ఈక్రింది మార్పులు అమలులోనికి వచ్చును.

(1) మదరాసు నుండి బయలుదేరు బెంగుళూరు మెయిలుబండి మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణికులను వారి నొకర్లను తీసికొనిపోవు నిమిత్తము పెరంబూరు, తిరువళ్ళూరు ప్రేమనులలో ఆగును. మరియు అక్కణము అంతకు వైగానండు ప్రేమనులకు బోవు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులను సయితము ఆబండిలో తీసికొనిపోవును.

(2) బెంగుళూరు మెయిలురైలు తిరువళ్ళూరు, ఆవడి, పెరంబూరు, బేస్ బ్రిడ్జి ప్రేమనులలో అన్ని తరగతుల ప్రయాణికులను దించుటకును మొదటి, రెండవ, తరగతుల ప్రయాణికులను వారి నపుకర్లను ఎక్కించుకొనుటకును ఆగును.

(3) మదరాసుకు వచ్చు బొంబాయిమెయిలు బండిని అన్ని తరగతుల ప్రయాణికులను దించుట కును మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణికులను వారి నొకర్లను ఇంటరుమిడి మేటుక్లాసు ప్రయాణి కులను ఎక్కించికొనుటకును తిరువళ్ళూరు, పెరంబూరు, బేస్ బ్రిడ్జి ప్రేమనులలో ఆగును.

గమనిక:—1916 సంవత్సరము నె 25 రు కోచింగుగైడులోని 40,41,46,49 మొ 55,58,63 పేజీలలోని క్రిందిభాగమున నుదహరింపబడియున్న ప్రకారము బ్రాడుగ్యాజోని, నార్తు ఈస్టు నార్తు వెస్టు లైనుల లోను మీటరు గ్యాజోని పూనా బెల్గాం సెక్షనులోను నడచు మెయిలు బండ్లలో మూడవ తరగతి ప్రయాణికులను కొంఠి దూరమువరకు తీసికొనిపోవు విషయములోని నిషేధమును రద్దుచేయడ మవును.

4. 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగుగైడు 20,23 పేజీలలో చెప్పబడియున్న ప్రకారము మొదటి రెండు తరగతుల ప్రయాణికుల కొరకు పోవు భోజనపుబండి, హిందూ ప్రయాణి కులకొరకు పోవు ఫలహారపుబండియు అవభిషము.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

(1)

పెళ్ళావులలోని ఆంధ్రదేశీయ వందలివారి కీమత్తు చాలగ్రంథములు దొరకినవి. ఆంధ్రదేశీయ గ్రంథములు కొన్ని కలవు. వందలివారికి దొరకిన గ్రంథములలో కవిత్వములతో మణి, కవిజనాశ్రయము, త్రిలింగశత్రుశాసనము, అధర్వణ కారికలు, అధోక్షజభజనము లను గ్రంథములు ముఖ్యములు, అపురూపములు. మొత్తముమీద వందలికి 450 గ్రంథములు దొరకినవి. వందలిగ్రంథముల నందరు నుపయోగించుకొనవచ్చును. వలయువారు వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా గుండుగొలనుగ్రామము నందు పురజనులు కొవ్వొత్తునందు స్థాపించబడిన ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయ భోజనశాలనకులను నిర్వహించుటకు గాదె గోపాలరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరిపిరి. అందు 11 గురు సభ్యులతో సంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది. సంఘము నకు మాపులేటి గోపాలరాజుగారు కార్యదర్శి. కొంత సుబ్బ రాజుగారు కోశాధిపతి. కొవ్వొత్తునందు సంఘముతో కలసి పనిచేయుటకు భోగరాజు కోడండరామయ్య, మాపులేటి సోమ రాజులు, గాదె గోపాలరావు, మాపులేటి గోపాలరాజు గార్లను ఎన్నుకొనిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరునందు పరశునాలయమున నెల కొల్లుటకు ద. నేంకటకృష్ణయ్యగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన సభయందు, నాచుకరణమువలన మై చర్చ జరిగి, దీనిని ఉచితాంధ్రభాండా గారమని పిలిచిన బాగుండునని, విద్యార్థులు కొందరు నూచించి బలపరచగ సాంఘికలలో నొక రుక్మంగ ఘటగుటచే తమవైతికికారులు ద్రావిడులనియు, రా మా పేరు నకు సమ్యక్తమైన యెడల తమ కిబ్బందికలుగునని సభయందు నుడివినట్లు ఒకరు మాకు తెలియ జేయుచున్నారు. ఆంధ్రులైన నేమి, ద్రావిడులైన నేమి ప్రజాపరత్వ మందరకు సమానమని యు, దానికి ఉచితాంధ్రపరశునాలయ మని నాచుకరణము చేసిన బాగుండుననియు, వారు నుడువుచున్నారు.

నెల్లూరుగవర్న మెంటు ట్రయినింగు స్కూలు పున్న మ నాటి చంద్రునివలె దినది నాభివృద్ధి గాంచుచున్న దని ఒకరు మాకు తెలియజేయుచున్నారు. పాఠశాలాభివృద్ధికి చాలశ్రమ వైకొనిన ముప్రసిద్ధ ప్రధానోపాధ్యాయులగు మహాంకాళి సుబ్రహ్మణ్యం పంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి గా రెంతయు ప్రశంసాపాత్రులు. వీరువచ్చి సుమారు పదునెనిమిది మాసము లగును. వీరి కాలములో పాఠశాలాభివృద్ధికి వీరు నూతనపథ ములం ద్రొక్కినారు. బోధనాధ్యన పాఠశాలలో కృష్ణ, గుంటూరు, మున్నగు వందలయలనుండి గూడ వచ్చి విద్యార్థులు క్షణ భాండుచున్నారు. తరిగీతు చేయుటలో భావి కాలములో వారు ఉపాధ్యాయ పదవి నధిష్టించుటకు తగు నూతన బోధనలు వారు నలుపుచున్నారు. సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు ఉత్తమ ప్రతిభాయుతులని నుడువుట కేయము సందిచుము లేదు. రాబోవు మే మాసమునందు నెల్లూరు వందలయన కంఠటికిని నెల్లూరునం దొక "యుపాధ్యాయవస్త్ర ప్రదర్శన" మొకటి నెలకొల్పి ఆంధ్రగ్రామ్యము చేయవారికి బహుమానము లొసగి యుపాధ్యాయులను సృష్టి విద్యకు మార్గదర్శకులుగ జేయ సుబ్రహ్మణ్యంపంతులుగారిని ప్రార్థించు చున్నాను. దీని విషయమై వందలయలోని యుపాధ్యాయు లకు ఈ మాసాంతమున తెలిపిన వారు తయారుచేయుటకు కాలము చాలును.

మాడుగులగ్రామము విశాఖపట్టణము జిల్లాలో చేరిన యొక చిన్న జమీందారీ. పర్యవ్రాసదేశము. పూర్వమీ పురమునకు జంతు బాధ మెండుగనుండెడిది. కాని, నిరాటంకముగ అడవియంత యు ఛేదించబడి, అందు కృగసాయములు పెట్టబడుటచేత, అడవి పెరుగక అంతగ మృత్యుచేత లేకపోయినది. రెండేండ్ల నుండి జమీందారి కోర్టు ఆఫ్ వాక్సు వారు తమస్వాధీనము చేసి కొని అడవి రిజర్వచేయించినారు. గ్రామమునకును అడవికిని సుమారు నాలుగైదుగొంగు లుండును. అడవియంతయు చక్కగ చిగురించి మానుటకు హాసోహరముగనే యున్నది. నాలు గైదు నెలలనుండి యీ అడవియందు నాలుగైదుపులుల ప్రవేశించి చెప్పలేని చిక్కుల గల్గించుచున్నవని బాధపడు చున్నవారు తెలియజేయుచున్నారు. పులులు తరుచుగ పశు పుల దినును. అరుదుగ మనుష్యుల బట్టును. ఈపులులు పశు పులనాశయే చూడక మనుష్యులబట్టి ఫలహారము చేయు చున్నవి. ఇప్పటికి దాదా పిల్లలదిను దివులుల కాహారము

యుండును. వడ్డాది జగన్నాధభూపతిదేవుగారికిని వారిసహో దరులకును, ఇదివరకు తుపాకులుండుటచే జనులకు జంతు బాధ మిక్కుటముగ లేకుండెడిది. కాని వారి తుపాకులను గవర్న మెంటువారు తీసికొని యుండుటచే వారల కీ క్రూర మృగముల జంతు వీలులేకపోయినది. అంత నిర్భయముగ అడ వులజొచ్చి పులుల జంతులకు లై సెన్సులున్నవారికి భైర్యము చాల కున్నది. పులులభయముచే కొండవర్తకము చాలవరకు తీసికొని ప్రజల సౌకర్యములకును వీరల గ్రామమునకును గూడ యిబ్బంది కలుగుచున్నది. ఈ సంగతులు గవర్న మెంటువా రాలోచించి పులుల సంహారించు నుపాయ మాలోచించి పుర వాసులకే కాక, కొండప్రాంతములనున్న యెల్లరభితి యుడి పెదరని ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఏలూరిలోని హిందూయజ్ఞసంఘ సమక్షమున 10 లేదని శ్రీమతి ఆనిదెనంటమ్మగారిని వారికోమా రైసు, జనరాజ దాసుగారిని వారి భార్యగారిని ఈ రేగించితిమని సంఘసభ్యు లొకరు వ్రాయుచున్నారు. ఈ రేగించుట వర్తకభావనయే నిర్వహించుచున్నందున నగు మోతే గంగరాజు జమీందారు గారును, సంఘ ఉపాధ్యక్షులగు మోతే నారాయణరావు గారును, సోమంచి భీమశంకరముగారు ఇంకను అనేక విద్యార్థి కులును వర్తకులును విద్యార్థులును నున్నచేసి వందేమాతక జయ ధ్వజముతో పూలహారములతోనిండిన రెండుగురములబండితో బయలుదేరి పురపీఠము తిరుగుసమయమున, హారతులును అనేక విధఫలములతో నిండిన వెండి పల్లెములను దెచ్చి సమర్పించి పురప్రముఖులు పూలవర్షము గురిపించిరి. వారుసాయంకాలము 5 గంటలకు సంఘమందిర గ్రంథాలయమునకు దయచేసి సం ఘసోమకులగు గంగరాజు జమీందారుగారిచే పుష్పమాలా లంకృతులు కాబడిరి. సంఘసభ్యులకు దుగ్గిరాల జేగరా జుగారిచే స్వాగతపత్రము సమర్పించి సభ్యులందరికి విసిరిం పబడెను. స్వాగతపత్రము వినిన పిదప జయజయధ్వజములతో బయలుదేరి పురమందిరమునకు వెళ్లిరి. పురమందిరమున సంఘ సమక్షమున 2000 జనులకు రావులహాదర్ మోచర్ల రామ చంద్రరావుగారును, డిప్టీమై మునసబ్ గారును, పోలీసు డిప్టీ మాపరెంటెం డెంటుగారును, పోలీసు సర్కిల్ యినస్పెక్టరు గారును పురమునందలి అనేక న్యాయవాదులను వర్తకశ్రేష్ఠు లును విద్యార్థులును విండిన సభలో సి. జనరాజదాసు ఎం. ఏ. గారిచే "భారత జాతీయతయందు విద్యార్థులస్థానము" గురించి పరిత్రత యను మతమును ఆధారపరచుకొని అనేక చరిత్రాంశముల దృష్టాంతములతో సభ్యుల ఆనందాధిరోల లాడించిరి. ఏలూరు పురవాసు లిట్టి యుపన్యాసము ఇదివరకు వినియుండలేదు.

విజయనగరమునుండి విద్యార్థికు లొకరిట్లు వ్రాయుచు న్నారు. ప్రాశస్త్యము కోడి రామమూర్తిగారి దిగ్విజయయాత్ర గమనించు మైందపురెసును ఆనందీనుగ్గులు గాకమానరు. దేశదేశములయందు భారతీయుల జేమాబలమును చాటి కుదకు చెన్న పురి గవర్నరుగారి యొక్కయు పౌరులయొక్కయు ఆభినందనములను సన్మానముల నందుకొన బోవుచున్నారని వినుటకు మిగుల సంతస పగుచున్నది. నాడుగారిని జూచి భారతజాతీయతయు నుపాసగుటకు కారణమున్ను ఆంధ్ర దేశ మెక్కుడు గర్వపడుట సహజమని నిస్సంశయముగ జెప్ప వచ్చును. కాని యనేకోద్యమములసాహాయ్యము వారుచిత్ర ముగ ప్రదర్శనముల నిచ్చుచున్న ను యుద్ధనిధి మొదలు గుజ రాతి పుస్తకభాండాగారము వరకు ననేక సంస్థాపనలు వారి దానమునకు పాత్రము లగుచున్నపుడు వారి ధనము ఆంధ్ర దేశాభివృద్ధికరము లగు ప్రతిష్ఠాపనలకు బోతుండుట కొంద రకు విచారము కలిగించకమానదు. నాయకుగారియం దాదా ర్యము లేకున్నవని యెన్నవ ననలారు. ఇదివరకు వా రాంధ్ర దేశము నందలి యుద్ధ మములకు సాహాయ్యము చేసి యుండనియెడల అది మననాయకులతకే కాని. వారి తంత మాత్రము కానేరదు. మనముఖ్యులు వెంటనే వారి యొద్దకు బోయి ఆంధ్రదేశపత్రిక, ఆంధ్రవిద్యానిధి, ఆంధ్ర గాతీయ కళాశాల, ఆయుర్వేద కళాశాల, స్థాపించు నున్న ఆంగ్ల వైదికపత్రిక మొదలగు ఆంధ్రదేశాభివృద్ధి విషయక ప్రయ త్నముల సోపానముకొరకు, చెన్న పురిలోనే కొన్ని ప్రదర్శ నము లిచ్చుని వేడినయెడల వారు తప్పక నిచ్చుగొనుటకు మా దృష్టమైనవచ్చును. ఆంధ్రప్రతిష్ఠాపనల కిటుల సాహాయ్యము చేసియు, ఆంధ్రదేశము నందలి ముఖ్యపట్టణములయందు తమవ్యాపారమపద్ధతుల నేర్పుటకై పాఠశాలల నెలకొల్పియు నాయకుగారు ఆంధ్రదేశోద్ధారకులలో నగ్రస్థానమును గడించి, ఆంధ్రజనాభియొక్క హృదయసిరులయందు శాశ్వత స్థానమును కల్పించుకొందురు గాక.

మదరాసు అందు సవరణ మహారాటా రెయిల్వే కంపెని

లి మి టె డు.

ఇంకాకొన్నిరేలువ ఇంక ఇంగ్లండు

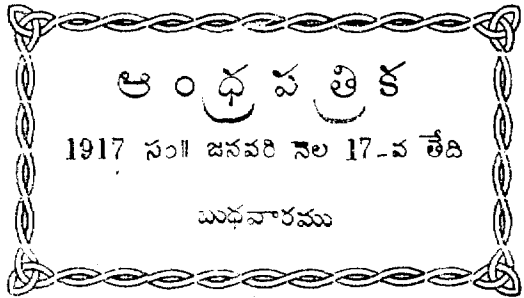
ఈరెయిలుకు సంబంధించిన కాలనిర్ణయ మా ర్పులు ఫిబ్రవరినెల 1-వ తారీఖునుండి ఈక్రింది విధముగా జరుగును గాన ప్రజలు తమ ప్రత్యేక గమనిక కనుబరచవలసి యుండుటకు తెలియ బరచడ మయినది.

పెన్దగాడిబండి.

1. కలకత్తా దిగువ మెయిలుబండి 17 గం. కు మద్రాసు విడిచి 12-35 గం. వాల్తేరుకు వచ్చును.
 2. బొంబాయి దిగువ మెయిలుబండి 18-15 గం. కు మద్రాసు విడిచి రాయచూరుకు 11-20 గం. కు చేరును.
 3. బెంగుళూరు దిగువ మెయిలుబండి మద్రాసు నుండి 18-30 గం. కు బయలుదేరి బెంగుళూరును 6-35 గం. కు చేరును.
 4. ఎస్. ఐ. ఆర్. దిగువ మెయిలు బండి మద్రాసునుండి 20.గం. కు బయలుదేరి జోలార్ పేటకు 0.52గం. కు చేరును.
 5. బెంగుళూరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి మద్రాసు నుండి 7గం. కు బయలుదేరి బెంగుళూరుకు 20.35 గం. కు చేరును.
 6. బెజవాడ దిగువ ప్యాసింజెరుబండి 7-30 గంటలకు మద్రాసులో బయలుదేరి బెజవాడకు 22. 5 గం. కు చేరును.
 7. రాయచూరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి మద్రాసులో 8.30 గం. కు బయలుదేరి రాయ చూరుకు 7.40గం. కు చేరును.
 8. వాల్తేరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి బెజ వాడనుండి 7గం. కు బయలుదేరి వాల్తేరుకు 19. 15 గం. కు చేరును.
 9. ఎస్. ఐ. ఆర్. ఎగువ మెయిలు బండి జోలార్ పేట నుండి 0.55 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 6.15 గం. కు చేరును.
 10. బెంగుళూరు ఎగువ మెయిలుబండి బెం గుళూరు నుండి 20 10. గం. కు బయలు దేరి మద్రాసుకు 7. 25 గం. కు వచ్చును.
 11. బొంబాయి ఎగువ మెయిల్ బండి రాయచూర్ 17. 15 గం. కు బయలుదేరి మద్రా సుకు 9. 50 గం. కు వచ్చును.
 12. కలకత్తా ఎగువ మెయిలుబండి వాల్తేరు నుండి 15. 5 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 10. 45గం. కు వచ్చును.
 13. రాయచూరు ఎగువ ప్యాసింజెరు బండి రాయచూరునుండి 12 గం. కు బయలుదేరి మద్రా సుకు 13. 40 గం. కు వచ్చును.
 14. బెజవాడ ఎగువ ప్యాసింజెరుబండి బెజ వాడనుండి 5. 30 గం. కు బయలుదేరి మద్రా సుకు 19. 20. గం. కు వచ్చును.
 15. బెంగుళూరు ఎగువ ప్యాసింజెరు బండి బెంగుళూరునుండి 6. 50 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 20 గం. కు వచ్చును.
 17. వాల్తేరు ఎగువ ప్యాసింజెరుబండి వాల్తేరు నుండి 7-45 గం. కు బయలుదేరి బెజవాడకు 20-5 గం. కు చేరును.
- గమనిక:—ఇంక ఇతర పూర్ణ విషయములకుగాను ఆయా స్టేషనులవద్ద కొద్దిదినములలో కట్టబోవు కాలనిర్ణయ జాబితాలను చూచుకొనవలసివది.
- మద్రాసు వాల్తేరు పోవు సాంసరిప్రయాణిక పుబ్లిక్ టో సహా ఇంకా ఇతరబండ్లను ఆటబడును.
- Advt. No. 487 M. A. P. No. 650.

విషయానుక్రమణిక.

బిడ్డలను నెందుకెట్లు?	2
చెన్న పురి నగరపాలక సంఘము, సమకాలికాభిప్రాయములు	3
వృత్తాంతశేఖరులు	4
ఆంధ్రదేశవార్తలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
కన్యాశ్రమ ధర్మరక్షణము	6
స్థానిక వార్తలు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశ తంత్రీవార్తలు	8
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	9
మా కలకల్లాటాలు	10
ఆంగ్లీభూతంత్రీవార్తలు	11, 12

వర్ణాశ్రమ ధర్మ రక్షణము.

దేశమునం చోకనైపున సంఘ సంస్కరణ భావము ఒకనైపున వర్ణాశ్రమ ధర్మరక్షణ భావము వ్యాపించుచున్నది. సంస్కరణ వాదులు జాతీయ బలమునకును దేశభ్యుదయమునకును సర్వవిఘ్నములను తరగణ్య మని నమ్ముచున్నారు. వర్ణాశ్రమ రక్షణవాదులు జాతీయ వికాసమునకును దేశక్షేమమునకును వర్ణాశ్రమధర్మరక్షణ మునకు మించిన సాధనములేదని ప్రతిపాదించుచున్నారు. గతించిన సంస్కరణమహాసభ కథ్యక్షులైన జ్యోతిస్వరూపులు గారు భరతఖండమునకు సకలసాధనములు కులములవలన గలిగినవని భావించిరి. విదేశే గమనమునకు వితంతువుల వివాహములకు నిమ్మజాత్యుత్తరణమునకు రజస్వలాసంతరి వివాహములకు అంతర్జాతుల భోజన బాంధవ్యములకు కులభేదములే కారణంబులని వర్ణించిరి. కలకత్తా నగరమునందు గూసిన హిందూ మహాజనసభయందు దర్భంగ మహారాజు గారు "వర్ణాశ్రమధర్మశ్రేష్ఠము అశాంతికి తరణోపాయము. పైవర్ణములకును క్రిందివర్ణములకును సంతతి సంబంధమును గల్పించుచున్నది. పాశ్చాత్య నాగరికప్రజలకు నున్నాధ్యమగుచున్న యజమానులకు పనివాండ్రకు గలుగుచున్న సమస్యను సులభముగ విష్కరించుచున్నది. హిందూజాతుల హక్కులకు కలిపియుచున్నది" అనినుడిచిరి. వర్ణాశ్రమధర్మశ్రేష్ఠమున నీమహాపకారములు గలిగిన వా యనుప్రశ్న విచారణిలుండు గలుగుచున్నది. అశాంతి వృద్ధికి చిహ్నముగ నున్నది. అశాంతి ప్రబోధమువలన గలుగుచున్నది. భారతీయులకు గలిగిన ప్రబోధము శాంతికి కారణ మగుచున్నది. అశాంతి లేకును పురోవృద్ధి యసంభవము. అశాంతికి తరణోపాయము తృప్తాపూరణము గాని యజ్ఞాపము గాదు. వర్ణములవలన క్రిందిజాతులకును పైజాతులకును గలిగెడి సంబంధము అసహజముగాని సహజము గాదు. యజమానులకును పనివాండ్రకును పాశ్చాత్య దేశములందు గల సంబంధమునకు వర్ణధర్మము తరణోపాయము గాదు. వర్ణధర్మము హిందువులకు హిందూనామమును సమకూర్చినను హిందువులను చీల దీసినది గాని చెరిగియులేదు. దర్భంగ మహారాజుగారు వర్ణధర్మము నుగ్గడించుచు సంస్కరణప్రణాళిని

సయితము సూచించుట విచిత్రముగ నున్నది. "సాంఘిక విషయమున ఒక వర్ణము వారు వేరొక వర్ణము వారిని తక్కువగ జూచుటకు కారణములు లేవు. వర్ణము లోకజీవాంగమున కంగముల వంటివి. ఒక యంగము లేకును రెండవ యంగము పనిజేయజాలదు. అన్నివర్ణములవారు ను కలసి మెలసి యుండి పరస్పరసఖ్యమును సహాయకత్వమును వృద్ధిపొందించుకొను చుండవలయును. ఒక ధ్వజముక్రింద నుండి విమలస్థులను స్వమతమునందు జేర్చుకొనుచుండవలయును." వర్ణములు జీవాంగమున కుపాంగములైనపుడు ఉపాంగములందు కొన్నిటికి ప్రముఖతను గల్పించుట వలనను సనర్థములు గలుగుచున్నవి. వర్ణభేదము మానవజాతీయం దనతీక్రమణీయమైన భేదమును సాపించినది. అన్నివర్ణములవారు సమానులైనపుడు ప్రత్యేక వర్ణములను నిరూపించుటయం దర్థములేదు. అన్యమతస్థులను హిందూమతము నందు జేర్చినపుడు వారేవర్ణమునకు చెందుదురో మహారాజు గారు తెలిపియుండలేదు. ఒక దొర మాలవర్ణమునందు చేరునా? క్రైస్తవ క్షత్రియ కుటుంబమునందు బుద్ధినవానిని క్షత్రియకులము నందు జేర్చకొనుటకు మహారాజు గారు గిరికిరింతురా? మహారాజుగారు తెలిపిన విధానములు సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మమెట్లులు నిలువగలదో తెలియకున్నది. తక్కువవర్ణమువారు పైవర్ణమునందు జేరగలిగినపుడు వర్ణభేదముగలదని చెప్పట కనకాశము లేదు. జన్మవలన గలిగినవర్ణము కర్మవలన మారగలదనియే సంస్కర్తలు వాదించుచున్నారు. కర్మవలన వర్ణము మారుట సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మ రక్షణము నుగ్గధ మగును.

వర్ణాశ్రమధర్మమునందు సాంఘిక సమస్య ఆధికసమస్య మతసమస్య చేరి యున్నది. వృత్తివలన వర్ణము లేర్పడినది. నాలుగు వర్ణములకు బదులు 400 వర్ణములు గలవు. వృత్తులు హెచ్చినకొలది వర్ణములు హెచ్చవలయును. వర్ణములు హెచ్చినకొలది సంఘ దౌర్బల్యము హెచ్చుచుండును. వర్ణసంరక్షణము వర్తమానయుగమునందు ఆధికలాభమునకుగాని మతవ్యాపకమునకుగాని అనుకూలపడుటలేదు. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య ధర్మము ప్రబలుచున్న యీ కాలమునందు మనుజులకు స్వేచ్ఛానుసారముగ వృత్తులను మతములను నవలంబించుటకు వీలుగలదు. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిబంధకములను గల్పించుటవలనను సంఘవికాసమునకు భంగము గలుగును. భారతీయులు రాజ్యాంగములందు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నభిలషించుచున్నారు. ఆయధిలాప ఫలించుటకు సాంఘికస్థితియందును మతవిశ్వాసములందును వ్యర్థులకు స్వాతంత్ర్య మవసరము. కులములు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యవికాసమునకు ప్రతికూలముగాని అనుకూలములు గావు. ఆశ్రమధర్మము వ్యక్తులకు సంబంధించినది. బ్రహ్మచర్యాశ్రమము శిక్షణమునకును గృహస్థాశ్రమము సంసారమునకును వానప్రస్థాశ్రమము మానవసేవకును సన్యాసాశ్రమము దైవారాధనమునకును వినియోగపడుట ఆశ్రమధర్మము. ఆశ్రమధర్మము సకల వర్ణములకు సాధ్యము గాకను ద్వితీయకు మాత్రము సాధ్యమగుచున్నది. అన్ని వర్ణములవారును ఆశ్రమధర్మము ననుష్ఠించుట కష్టమైనయెడల వర్ణములు యథాప్రకారస్థితిని నుండుట సంభవము గాదు. వర్ణములందు మార్పులవసరమై యన్యమతములవారికి ప్రవేశము సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మము మారిపోవుచున్నది. కాని నిలుచుటలేదు. వర్ణధర్మము మారినపుడు వర్ణములు మారును. సంస్కర్తలు వర్ణాశ్రమ ధర్మ రక్షకులు సంఘ నిర్మాణమునందు మార్పులను గోరుచున్నారు.

వర్తమానస్థితి యనర్థములకు కారణమని ఘంటాపథముగ ప్రతిపాదించు చున్నారు. వర్తమాన కాలమునందు సంఘము వేదయుగమునందు వలె గాని స్మృతియుగమునందువలె గాని పునర్నిర్మితమగుట యసంభవము. ఇరువదన శతాబ్దమున కవసరమైన సంఘస్థితి రెండువేలవేలకైత్రము గల సంఘస్థితివలె నుండజాలదు. దర్భంగ మహారాజు గారు దీనిని గ్రహించిన భేదాభిప్రాయమున కనకాశము లేదు.

(o)

నవీన సంస్కృత కళాశాల.

కలవల కణ్ణు శ్రేష్ఠిగారు స్థాపించుట.

సంస్కృతభాష లోకమునందుగల యుత్తమ భాషలందుక భాషయైయున్నది. సంస్కృతభాష యందు సంపూర్ణమైన వర్ణమాల గలదు. సంవర్ధితమైన వాఙ్మయము గలదు. జగదారాధ్యంబులైన వేదంబులు గలవు. ధర్మబోధకంబులైన కావ్యములు పురాణములు స్మృతులు గలవు. మనోహరమైన నాటకములు గలవు. తత్త్వార్థ ప్రకాశకంబులైన వేదాంతగ్రంథములు గలవు. ఉత్కృష్టములైన మతగ్రంథములు గలవు. ఉచితములు బ్రహ్మసూత్రము భగవద్గీత యద్వితీయములైన సంస్కృత భాష కమూల్యాలుకారములుగ నున్నవి. హిందువుల విజ్ఞాన మంతయును సంస్కృతభాషయందు దాగి యున్నది. వర్తమానకాలమునందు సంస్కృతభాష పోషణము లేకను దుర్బోధ్యముగ నున్నది. భారతీయుల యాన్నత్యమును సంస్కృతభాష సహస్రముఖముల చాటుచున్నది. సంస్కృతభాష నశించిన మహాదుల విజ్ఞానము నశించును. భారతీయుల యాన్నత్యప్రకర్షణమునకు కొరత ఏర్పడును. సంస్కృతభాష పోషకులును సంస్కృతభాషా పండితులును దేశక్షేమమును గోరువారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులు సంస్కృతభాషా పరిజ్ఞానము ప్రాచీన విజ్ఞానమును దెలిసికొనుటకై కాకను దేశభాషా పరిజ్ఞానమునకును నవసరము. దేశభాషలు దేశభాషాగ్రంథములు సంస్కృతము మీదను విశేషముగ నాధారపడి యున్నవి. దేశభాషాభిమానులకును సంస్కృత పోషణ మవసరము. సకలవిధముల భారతీయుల పురోవృద్ధికి దోడ్పడగల గీర్వాణభాషను పోషించెడి శ్రీమంతులు చదివెడి పండితులు మనకృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

భారతీయుల ప్రత్యభిజ్ఞానమునకును వికాసమునకును నవసరమైన గీర్వాణభాషాపోషణము నకై రాప్రసాహీలు కలవల కణ్ణు శ్రేష్ఠి గారు పూనుకొనుటవలన భాషకు దేశమునకు మంచి యుపకృతి గలుగ గలదు. కణ్ణు శ్రేష్ఠి గారికి ఆయుర్వేద వైద్యమునందును సంస్కృత భాష యందును విశిష్టాద్వైత మతమునందును సంపూర్ణాభిమానము గలదు. ఆయుర్వేద వైద్యమును పోషించు ప్రజల యారోగ్యమును రక్షించుటకై కణ్ణు శ్రేష్ఠిగారు తిరువళిక్కిణియందు దొక ధర్మవైద్యాలయమును స్థాపించి పోషించుచున్నారు. ఆయుర్వేద కళాశాలను స్థాపించుట యవసరంకల్పము ఏరికి గలదని తెలియుచున్నది. మానవులకు దేహ సంరక్షణము కంటెను మనోవికాసము ఆత్మ సంరక్షణము ముఖ్యతమములు. రాప్రసాహీలు కణ్ణు శ్రేష్ఠిగారు మనోవికాసమునకును ఆత్మ సంరక్షణమునకును దోడ్పడెడి సంస్కృతభాషను పోషించుచు విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయుటకై తలపెట్టిరి. వారు మైలాపురమునందు

హరిద్యాం మందీరమునందు సంస్కృత కళాశాలను ఫిబ్రవరి మాసమునందు స్థాపించగలరు. ఈ కళాశాలయందు కేవలము సంస్కృతమే కాకను అంగ భాషయును నేర్పబడును. ఈ కళాశాలయందు ప్రాచ్యవిద్యాబిరుదముల కనుకూలమైన విద్యాశీక్షణముతో బాటుగ తత్వశాస్త్రము సాహిత్యము నేర్పబడును. మరియు, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును బోధించెడి గీర్వాణభాషాగ్రంథములకు ముఖ్యాంగమగు దివ్యప్రబంధములు మున్నగు ద్రావిడగ్రంథములు సయిత మింకాకళాశాలయందు గలవగును. మలేసియాంతములు సయితము "మలేమాధ్యమన కెడ మియ్య కుడునట్టియును ప్రేమరు సత్యమును స్వేచ్ఛును లెస్సగ నభివృద్ధి నొందించునట్టియు సంఘముల కుపచరించునట్టియు విధేయపాఠుని జేయునట్టియు విధమున విద్యావిధానము" ఈ కళాశాల యందు గలవగును. ఈ కళాశాలయందు విద్యార్థులకు జీతములు లేకపోవుటయే కాకను భోజనవసతి సయితము ఉచితముగ సమకూర్పబడును. ఇట్టి మహాద్వయమును తలపెట్టిన రావుసాహేబు కణ్ణులశ్రేష్ఠి గారికి మతాభిమానులు గీర్వాణ భాషాభిమానులు తోడ్పడి వారి యుద్యమమును సఫలము చేయుదురు గాత! కణ్ణులశ్రేష్ఠిగారి సంకల్పము ఫలవంతముగుటకు సర్వేశ్వరు డగుగ్రహించు గాత!

(o)

ఈసాలవరిపంట

హిందూజాతిపుంతులందు పరిపంట ప్రధానమైనపంట. వర్తమాన సంవత్సరమునందు 7,85,80,000 యకరములందు పరిపంట వేయబడినది. ఆయకరములందు 3,89,00,000 టన్నుల 50,67,00,000 బస్తాల వడ్లు పండునని మదింపు వేయబడినది. అన్ని రాష్ట్రములలోను నంగరాష్ట్రమునందు పరిపంట హెచ్చు. 211 లక్షల యకరములందు 80 లక్షల టన్నుల వడ్లు పండును. బీహారురాష్ట్రమునందు 165 లక్షల యకరములందు వైరు వేయబడినది 89 లక్షల టన్నుల వడ్లు పండును. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు ఈ సాలున 107,00,000 యకరములందు పరిపంట పండించబడినది. లోగడిసంవత్సరమునందు కంటేను 4,74,000 ప్రదేశము హెచ్చినది. యకరము 1 కి బీహారురాష్ట్రమునందు 8 నంగరాష్ట్రమునందు 5 బస్తాలు చొప్పున పండును. హిందూజాతియందు 1907 సంవత్సరమునందు 550 లక్షల యకరములందును ఈ సాలునందు 785 లక్షల యకరములందును వడ్లు పండించబడినవి. హిందూజాతియలకు వలె జసాను దేశములకును బియ్యము ముఖ్యపోషకాంశము. జపాను దేశమునందు 75,40,000 ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు 8,83,000 ఇటలీయందు 3,51,000 ఈజిప్టునందు 1,50,000 యకరములందు పరిపంట వేయబడినది. ఆదేశములందు 86 లక్షల టన్నుల వడ్లును పండునని తెలియుచున్నది. జపానుదేశమునందు యకరమునకు 13 ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు 10 బస్తాలు, ఇటలీయందు 22 బస్తాలు పండునని మదింపు వేయబడినది. భూమిని బాగుజేసిన మనదేశమునందును పంట హెచ్చుటకు విశేషావకాశము గలదు.

కర్మిసుగారిని సమర్థింపజూచుట

మదరాసు మెయిలుపుత్రిక కలదనుకొనిన పనులను చేయుచునే యుండును. శ్రీమతి ఆనిదెసంటునుగుంచి వ్రాయని కొన్ని మాసములక్రిందట ప్రమాణము చేసినది. ఇప్పుడామెనుగురించి ఏదో యొక ముక్క పదని దివము లేనేలేదు. గత శుక్రవారమునాడు కర్మిసుగారి పక్షమున మేము వకాల్తా నామా పుచ్చుకొనిలేదని వ్రాయుచు ఆయన నడతను త్రొక్కి సమర్థించుటకై ప్రయత్నము చేసినది. కర్మిసుగారు అత్యంత మయిన మోషికతోను, నిష్పక్షపాతబుద్ధితోను పునర్నిర్మింపబడబోవు సామ్రాజ్య నిర్మాణములో హిందూజాతిపు స్థలమేదియో యని నిర్దేశించుటకయి వచ్చినాడట. చెట్టుగుణము పండునుబట్టి తెలియునుగా. దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రాదేశిక యులను అంత్యజులగు జేయుటకై యుద్దేశింపబడిన కాసనములకు కారకుడయిన పెద్దనునుమృదు. నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వచ్చినవాడని చెప్పినచో నమ్ముటకు ఎంతో మూఢునికయినను కష్టముగనే యుండును. హిందూజాతిమధు పొగయొడ దిగ

గనే కిడు, మారిస్, మెప్టను, సికోలుకంపెనీ వారితో మాటలాడిన మాత్రాన హిందూజాతిసమస్య నంతయు గ్రహించితిని అనుకొని, ఏ కేసు నాయకునిగాని, ఏజేసుసభను గాని జూడకముందే, ఆత్యల్పసంఖ్యకులగు భారతీయ విద్యార్థికులకు జరసమాచూముదా ప్రాబల్యము లేదు. వారి తీర్మానములనును అదరించరు; దేశమందున్న ప్రజాభిప్రాయము స్వభావపూరితమయిరి; అంతలేఖలో వ్రాయసామాసిందిన మనుజుడు అత్యంత మయిన మోషికతోను శ్రద్ధతోను, హిందూజాతి సమస్యను గ్రహించి, దారిని పరిష్కరించుటకు తోడ్పడు పుస్తకమును వ్రాయుచున్నావని మెయిలుపుత్రిక దాని పాఠకులను నమ్మింపజూచుట పరిహాసాస్పదము. బ్రిటిషు ఆధినిదేశముల క్రింద ఇండియాను నుంచుటకయి కర్మిసు మండలివారు కుట్రపన్నుచున్నారని భారతీయు లనుకొనుట తేడిజుచుట. మొన్న మొన్ననే ఆస్ట్రేలియానుండియే నూటిగ బొంబయిలో దిగి, అచ్చటి మహామహులందరికి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పరిపాలనను ను నందు నారు గూడ భాగస్వాములు కానిది సామ్రాజ్యము నిలువ జాలదని బోధించి, త ద్విషయమయి పుస్తకమును వ్రాసి, జేలకొలది, లక్షలకొలది ప్రజలు సామ్రాజ్యమునందు తన మాటలు వేద వాక్యములుగ గ్రహించుచున్నారని లోకమునకు చాచి, ఈ యుదుబాకుల పరిపాలననునకు ఆర్యార్యము లోబడదని రక్త పాతమును జూచుటకయినను మనము సంసిద్ధులమై యుండవలయునని ఉద్బోధించిన కర్మిసుగారును వారికొండు చేబిలు మండలివారును కుట్రపన్నుట లేదని ఉత్త అమా యకులగు 'మెయిలు' నమ్మించవచ్చుగాక. భారతీయులెల్లు నమ్మకలను? 'మెయిలు' కర్మిసుగారు పుస్తకములోని కొన్ని వాక్యముల నెత్తి వ్రాసి "మయుక్త సామ్రాజ్యదర్శనము ఈ జిప్టు. ఇండియా ప్రజలు సయితము తత్సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వాములు కానిది పూర్తిగాను" అనికముక్క హిందూజాతియ నకు భారతీయపరిపాలనను వలదని వ్రాయులేదని నూచిందు చున్నదని సమర్థింప బూచుచున్నది. కారి కర్మిసుగారు ఈ ప్రజలు వారిదేశమును వారేకొనునంత నజువును వారిని మనము (గ్రేటు బ్రిటను, ఆధినిదేశములు) యేలలలిన భారతము కలిగియున్నామని చెప్పుటకును, "ఎప్పుడో మీకు స్వపరిపాలనను వచ్చును లే, అంతనజువు అధినిదేశముల కుదెయ్యవగుడ మీకు కట్టుకొనవలసినది" అని నెమ్మదిగ బాయిరను బుజ్జగించినట్లు బుజ్జగించుటకు ఈవ్రాత వ్రాసినాడనియు, ఆఅయచ్చు కుక్కనోరు కట్టుటకయి ఒక్కముద్ద అన్నమును ముందర వేసి మృషింపజేయుటతో సమానమయిన యుక్తి యిదియనియు, హైదరాబాదు తెలిసికొనలేదని తెలిసి తక్కువవారుకారు. మసిబూసిమారేకుకా యుచేయు వ్రాతలలో కర్మిసుగారు అత్యంత శక్తివంతుడని వాచిపుస్తకము వేయి నోళ్ళ ఘోషించుచున్నది. ఇగుప్టు, హైందవ విద్యాధికుల అభిప్రాయములు పాటింపబడవలయునని కర్మిసు గారు వ్రాసి నారట! అబ్బా, ఎంత మహాపాపకారము చేసినారు! కర్మిసుగారు బొంబయిలో దిగకమునువేచాల సంవత్సరములకుండి కాసనసభలని, వాస్తవత్రికలని, ఈదేశములో నున్నవి. వానినలన ఒక్కొక్కప్పుడు కాకపోయినను ఒక్కొక్కప్పుడుమును హైదరాబాద్ ప్రాయములు పాటింపబడుచునే యున్నవి. ఈ స్వల్పవయసు మాకు కర్మిసుగారు చూపింపవలసినవారేరు. ఇదివఱకే మాపబడుచున్నది. కర్మిసుగారు అత్యంత శ్రద్ధాధస్తులతో హిందూజాతి స్థితిగతుల నరలోకించి పుస్తకమును వ్రాయు బూనినచో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారితో గ్రామవాసుల కష్టసుఖములను విచారించుటకయి వెళ్ళు నవ్యమించియుండనే యుండదు. తెల్లవారనగనే గ్రామవాసులకు భయము. వారు వచ్చుచున్నారనగనే పారిపోవుదురు. అందులో పోలీసు కాఖాధిపతి గారితోనా విచారణలకయి వెళ్ళుట! కర్మిసుగారు నిష్పక్షపాతియమ్యై నేని నగరములలోను, పట్టణములలోను కొన్ని సభలను జరిపి, వాద ప్రతివాదములను సలిపి న్యాయముగ పుస్తకమును వ్రాయు సమకర్తవరేమో మెయిలుపుత్రిక వ్రాసి నచో కృతజ్ఞులము.

జనవరి 21 వ తేదీ (ఆదివారం) సాయంత్రము 5 గంటలకు తెజవాడ రాయమోహన ధర్మ పుస్తకాలయ సంఘ పక్షమున తత్సంఘ భవనమున శ్రీవివేకానంద స్వాములవారి వర్గం త్యక్తము జరుపబడును. ఆ సమయమున కృష్ణపుత్రికా సంపాదకు లగు శ్రీ యంత ముట్నూరు కృష్ణారావు పంతులు గారు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. శ్రీయంత కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు అ. గానసాధి. పత్తము వహించుటకు కొరబడిరి. సభకు పూర్వము 5 గంటల నుండి నగరసంకీర్తనము జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

(o)

జరుగబోవు సంగతులు.

జనవరి 20 తేదీవారము.

సాంకేతిక జంతుప్రదర్శనము (జిప్టానా) సాయం 5-గంట. జనవరి 21 ఆదివారము.

శ్రీ వివేకానందస్వామి వర్గం.

ఫిబ్రవరి 6 మంగళవారము.

కాసనసభ సమావేశము 4.5. 11 గంట.

వివేకానంద జన్మ దినోత్సవము:— గాబోవు ఆదివారమున జరుగు ఈ యుత్సవసమయమున దివాన్ బహద్దరు పి. కేశవశెట్టిగారు గౌరవిపత్యమును వహించెదరు.

బహిరంగసభ :— ఈ నెల 29 వ తేదీని యుక్తాల్లులుపేట మహమ్మదీయ అంజుమానుసంఘమువారి యాసమాన్యముక్రింద నొకసభ జరుగును. దావూరు నాయకుగార నున ప్రస్తుత రాజ్యాంగస్థితిని గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఆ రాత్రియు నవాబుగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

సావిత్రినాటకము:— హిందూ లక్ష్మీనిలాన సభలోని 10 ఏండ్లకు తక్కువప్రాముఖ్యుల బాలికలచే ఈ నెల 18 వ తేదీ (లేవట్టిదినము) సాయంకాలము 5 గంటలకు విజ్ఞానియాపట్టిక మందిరమున జరుగునని తెలిపియున్నది. శ్రీమ. మాత్రమే లోని కి రానీయబడుచు నున్ను. ఈ నాటకము యుద్ధ సహాయార్థము జరుగుచున్న మున్ను దనియు వారు ముఖ్యముగ తెలుపగోరిరి. గురువారమునాడు విజ్ఞానియా పట్టిక మందిరమునద్దరెండుగంటలపాడే యుక్తాల్లు విక్రయింపబడును. ఎప్పుడోనేను 364 వ నాటకము ఇంటివద్దగూడ శ్రీమతి వై. యక్ష్మిశత్రుత్వము గూర్చినదగును. విజ్ఞానియాపట్టిక మందిరమునందు టిక్కెట్లు సకముధర కేయబడును. టిక్కెట్లనానికి ఎవ్వరైనా మెంట్లు ధరలప్రకారము విక్రయింపబడును.

దేశీయ మహాసభ యొక్క చెన్నపురి సాము సంగము:— ఈసంఘము వాళ్ళు, తక్కువ ఆధ్వర్యములో, ఏ. గోవిందరావునాయకుగారి పేరున నిక్రొంది శ్రేణివాదము ఇండియా గవర్న మెంటువారి హామీ శక్రటర్కి పంపించిరి. "యుద్ధానంతర సంస్కరణల యొక్క శ్రద్ధాధ్యములను గూర్చి దొరతనమువారు తమ కడపటి యభిప్రాయమును తెలుపక పూర్వము జను బా సంస్కరణముల నెఱిగి చర్చించుకొనుట కవకాశముండునటుల హామీని ప్రభువుగారును, ఇండియాగవర్తనమువారు, స్థానిక దొరతనమువారు ఆనంపురణముల గూర్చి జరిపిన అన్ని విధముల లగు సత్ప్రభుత్వత్వములను సభ్యులకలైన నున్న వారచర్యసహితముగ ప్రచురింపగలండుల కీసరవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సంస్కృత కళాశాల-ఒక సవరణ:— రిన్న కి దినమున మాపత్రికయందు 10 వ పేజీలో "సంస్కృత కళాశాల" యను కీర్తికతో 6 క క్రింది పంక్తిని వ్యాసమునందు రావుసాహేబు కలకలకణ్ణుల శ్రేష్ఠిగారి లేఖ అని ముద్రించవలసి యుండ కణ్ణులశ్రేష్ఠిగారిసోదరులును చెన్నపురి పేరీపురకు "గావుసాహేబు కలకల గామానుజం శ్రేష్ఠిగారి లేఖ" అని పోబాటున ముద్రింపబడినది. కదాస్యతకు వేర్వేరు గన్న ఈసోదరద్వితయును నిపుడు సంస్కృతకళాశాలాపాఠశాలభారమును పరిపూర్ణముగ వహింప బూనినవారు కీర్యుం చక్రజులగు రావుసాహేబు కలకల కణ్ణుల శ్రేష్ఠిగారిని చదువరులకు స్పష్టమగుచు పోబాటునకు మన్నింప గోరుచున్నాము. ఆ సంగి)

క్రిందటి సంవత్సరము అక్టోబరు మాసమున భారతీయ యంత్రాలయములలో నొకకుబడిన దూరి బరువు 530 లక్షల పానులు. నేనుబడిన దూరి బరువు 280 లక్షల పానులు. 1915 వ సంవత్సరపు అక్టోబరు మాసమున నొకకుబడిన దూరి బరువు 600 లక్షల పానులు; నేనుబడిన దూరి బరువు 360 లక్షల పానులు; మన దేశమున నొకకుబడిన ముతుకదానము బరువు 470 లక్షల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చిన ముతుకదానము బరువు లక్ష అరువదివేల పానులు; మన దేశమున నొకకుబడు మధ్యకపు దానము బరువు 133 లక్షల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చునది 14 లక్షల పానులు; మన దేశమున నొకకుబడిన సన్న దానము బరువు రెండులక్షల నలువదివేల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చునది నాలుగు లక్షల తొంబది యేడువేల పానులు; హిందూజాతియన నేనుబడిన వస్త్రముల పాడవు 10,47,00,000 గజములు, క్రిందటి సంవత్సరపు అక్టోబరు మాసమున నేనుబడిన వస్త్రములపాడవు 13,39,84,000 గజములు; మన దేశములనుండి దిగుమతియైన బట్టలలో 1,72,54,000 గజముల బట్ట క్రిందటి అక్టోబరులో కంటే నీ యక్టోబరులో సభికమయ్యెను.

విరోధా మహా సంగ్రామము

యుద్ధ సభ-జనరలు స్వల్పగారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధిగా నుండుట.

గ్రీసు - మిత్రమండలి మరల రాయ బారములు నడుపుట.

స్విట్జర్లాండువారు సేనలను చేర్చుట.

రష్యా రుమేనియా సేనల పురోగమము

(రైటు రు ఏ జనీస్.)

ఇంగ్లండు

జపాను సైనికునికి గౌరవము.

లండను, జనవరి 15:— ఓహరా అను జపాను సైనికుడు యుద్ధాంధమున హిందూదేశమునం దొక సిక్కు-పూలమున చేరెను. పిచ్చుట నతనిని మిడిటెనెక్సుకు మార్చిరి. అతడు సేనలో చేరకమునుపు టొక్సికా నిగరమున నొక వార్తా పత్రికానిర్వాహకుడుగ నుండెను. ఇతనికి యుద్ధమున 70 గాయములు తగిలినవి. ఇతడు ఏడాంటును వైద్యశాలలో నున్నాడు. ఈవీరునకు జార్జి చక్రవర్తిగారు సాంగ్రామిక పతకము (మిలటరీ మెడలు) నిచ్చుట కంగీకరించిరి.

బ్రిటెను నౌకను ముంచుట.

లండను, జనవరి 15:— 24-1-1915 నడోగరువాంకి యుద్ధమునందు బ్రిటెను నౌకను ముంచినందులకు బహుమాన నౌకా వ్యయస్థానమువారు కొన్ని ఆంగ్లయుద్ధనౌకలలోని వారికి 5,250 పౌనులను బహుమాన మొసంగిరి.

ఫ్రాన్సు

ప రాసు వారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 16:— సోమరంగమున శత్రువులు విషవాయువును ఫిరంగిగుండ్లను వదలి తలపడగ పూర్తిగా నొడిచి వారిపైని తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చితిమి.

ఇటలీ

ఇటలీపై దాడి

రోము, జనవరి 15:— ఆస్ట్రియా బవేరియా పటాలములలో క్రేష్టనుగువాని ఇన్సుబ్రతుయెద్ద చేర్చుచున్నారు. కొండ యుద్ధమును వారికి నేర్పి జూనునెలలోపున ఇటలీవారికి పంపెదరని ఆస్ట్రియావారు ప్రకటించిరి.

బాల్కన్సు

మిత్రమండలివారు మరల రాయ బారము నడపుట.

లండను, జనవరి 16:— మిత్రమండలివారు గ్రీసు రాజ్యంలో మరల రాయబారముల నారంభించిరి. ఈ నెల 13 తేదీని గ్రీసువారు పంపిన జాబునకు ఈ నెల 13 వ తేదీని మిత్రమండలివారు ప్రత్యుత్తరమును పంపి మరొకొన్ని పరతులను కోరిరి; గాని నౌకానిగోధమును తొలగింపలేదు. చర్చకు మూత్ర మనకాక మొసంగిని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతికాక విలేజుకు వ్రాసెను.

గ్రీసు సేనాని పని చాలించుకొనుట

లండను, జనవరి 16:— డిశంబరు 1 వ తేదీ గందరగోళములు జరిగినపుడు మొదటి గ్రీసు సేనకు సాయకుడుగా నున్న జనరలు కలేథసుగారిని ఫింఛెనువారులలో చేర్చి స్కోలోడిను పంపిత్రినగమున యుద్ధమిత్రగా నుండెన కల్లులు యానాకిట్టును గారిని మొదటి సేనకు సాయకునికి గ్రీసు బాబుగారు నియమించిరని పీఠేయసునుండి తంతివాస్త్ర వచ్చినది.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 16:— రష్యావాట్టు వాయువార్త నుటెరి. వ్రెతేకు దక్షిణమున రష్యా రుమేనియా సేన వేర్వేరునంక ముందున కేగినది. సుషి-త్రానదియొడ్డున శత్రువులు రాత్రి చెందుసారులు తలపడగ రుమేనియావారు తరిమిరి. బ్రిటెను యొద్ద డాన్యూబునదిలోని నౌకలపై మేము బాంబులను వేసితిమి. బాస్ఫోసువద్ద మాజబాంతగ్గాని రెండు నౌకలను ముంచెను.

ఈజిప్టు సౌదానులలోని గ్రీసువారు.

లండను, జనవరి 16:— ఈజిప్టు సౌదానులలోని గ్రీసు సహాసభాప్రతినిధులు గత ఆదివారమునాడు ఆల్జీర్లాండ్ లో సభ చేసిరి. సభ వారందరు నేకగ్రీవముగ నిటుల తీర్మానముల నొనరించిరి. (1) కాన్స్టాంట్లైను రాజు గ్రీసుసింహాసనమునకు దూరుడయ్యెను. కాన్ హెల్సెను లండ రాతని పరిహరింపవలెను. (2) ఈజిప్టు సౌదానులలో కన్స్టాంట్లైనురాజు అతని యుద్ధాంగులు చేయు నధికారము నివటి గ్రీసువారు గణాతింపరు (3) సలొనికాలో నున్న జాతీయప్రభుత్వమే గ్రీసు ప్రభుత్వమని మేము పరిగణించెదము. కాన ఈజిప్టు సౌదానులలోని గ్రీసుల యొగక్షేమముల నారయుట కా దొరతనమువా రేర్పాటులను చేయవలెను. (4) హెల్సెనుల మిత్రులగు గొప్పదేశముల వారందరును ముఖ్యముగ బ్రిటిషువారును సలొనికా ప్రభుత్వమే గ్రీసుప్రభుత్వమని పరిగణించి సలొనికా త్రితయ నియమితులగు ప్రతినిధులనే ప్రభుత్వ ప్రతినిధులనుగా పరిగణింపవలెను. ఈతీర్మానముల ప్రతులను సలొనికాలోని జాతీయ ప్రభుత్వమువారికిని రక్షక దేశముల వారికిని పంపుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి.

జర్మనీ

సంధినిగూర్చి

కయిజరుగారి లేఖ.

ఆమెష్టరుడం, జనవరి 15:— 31-10-16 వ తేదీని కయిజరుగారు జర్మను ఛాన్సలరు హెరువాను లెతుమను చాతెగుగారి కహంకారపూరిత మగు నొక లేఖ నిటుల వ్రాసిరి.

శత్రుదేశపు పరిపాలకులు సంధియును పడము నుచ్చరించుటకు నైతికమగు ధైర్యము లేనివారగుటచే నసత్యముల వలనను కల్పనలవలనను ప్రజలను సంగ్రామబద్ధులను గావించుచున్నారు. మనస్సాక్షిని గుర్తింప గలిగినట్టియు తాను దైవమునకు బాధ్యుడనని తెలియజాలినట్టియు స్వదేశ శత్రుదేశముల ప్రజలపట్ల కనికరము గలిగినట్టియు, తనయుద్దేశ కార్యనిర్వహణములను గూర్చి పరులనత్యేకల్పన మొనరించినను సరకు చేయ నట్టియు, ప్రపంచమును బాధనుండి తొలగించుటకు మనశ్శక్తి గాఢముగ కలిగినట్టియు, పరిపాలకుని కనుగొనవలసిన యావశ్యకత కలదు. దైవముపై భారముంచి నేనందులకు గడంపెదను. ఈ పద్ధతి ననుసరించి లేఖలను వ్రాసి నాకు పంపుడు. ఆలసింపక వెంటనే వలయు సన్నాహమును సమకట్టుడు.

బల్గేరియా

బల్గేరియావారి ముట్టడి.

లండను, జనవరి 16:— డాన్యూబునది కుడిగట్టుననుండి గలటజు చుట్టునున్న వైల్డెక్టెట్టుములపైని గుండ్లను వదలితిమని బల్గేరియావారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

జనరలు స్వల్పగారు సైన్యాధిపత్యమును వదలుట

లండను, జనవరి 15:— వీల్డెనంత్ ల్యూలో మారు సైన్యాధిపత్యమును వదలవలెనని యుద్ధమంత్రి గారు జనరలు స్వల్పగారికి తెలిపిరని యుద్ధ కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి. స్వల్పగారు యుద్ధకార్యాలోచన సంఘమునందు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధిగ నుండవలసిన యావశ్యకత కలుగుటచే ఆఫ్రికాదొరతనమువారిట్లుకోరిరి. అచటియుద్ధ చంత ప్రీక్షముగ లేదు. కాన కొద్దిమార్పులు త్వరలో చేయవలెను. స్వల్పగారు చాలభాగములనుండి జర్మనులను తొలగించిరి. వారిపుత తూర్పు ఆఫ్రికాలో స్వల్పభాగమునం దున్నారు.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా సైన్యాధికారి యుత్తరువు.

మెసపొటేమియాలో కుర్మా-కలటు-సలీ-అమరా-అలీ చార్చి-సకు-నసిరయ-గ్రామములు బ్రిటిషువారి స్వాధీనమందున్నవి. అచటి ప్రజలు మిత్రులుగా నున్నారు, గాన బాస్రాలోని వారికి వలెనే వీరికిగూడ వీరియిండ్ల నుపయోగించుకొని నవో వ్యాయమగు బాడుగ నిచ్చుట కుత్తరు వీయబడినది.

స్విజర్లాండు

స్విట్జర్లాండువారు సేనలను చేర్చుట.

బెర్న్, జనవరి 16:— తగినంత జాగ్రత్త పుచ్చుకొనవలెనని ప్రధాన రాజ్యాంగసభవారు తీర్మానించిరి. 24 వ తేదీ నాటికి 3 సేనలు సిద్ధముకావలెనని తీర్మానించిరి; గాని యుద్ధమున చొరబడవలసిన యావశ్యకత కలుగదని తలంచిరి.

ఇటీవలి తంతివార్తలు

కారనవాలీసు నౌక.

మాట్రి, జనవరి 6:— కారనవాలీసు నౌకలోని నావికులు యుద్ధనౌకలలో నిచటికి వచ్చిరి. డెబ్బు తగిలిన 2గంటలవరకును నౌక మునుగలేదు. కాన్సందరిని కాపాడుటకు వ్యవధి యుండెను. మొదట ప్రేలినపుడు మాత్రము కొందరు చని పోయిరని వారు చెప్పిరి.

ఒక పెద్దగని ప్రేలుట

లండను, జనవరి 16:— శత్రువులు చాలప్రయత్నము సలిపి విక్టోరియాలోగజో పర్యవేక్షకమున నొక పెద్దగనిని ప్రేల్చిరి. మేముకూడ ప్రేలుటచే మా సేనల కపాయము కలుగలేదు. శత్రువుల గాలికికూలినందున వారి కపరిమితమగు సేనానష్టము కలిగినది అని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

ప్రధాన మంత్రి సమావేశము.

లండను జనవరి 16:— యుద్ధమంత్రిల సభలో లాయడు జార్జిగారును లక్ష్మీన మంత్రిలును నెవెలీ - మార్షలు హేగు గార్లును - సోమ - మంగళవారములలో పలుసారులు కూడి ఆలోచించిరి.

ప రాసువారి ప్రకటనము

లండను, జనవరి 16:— సోమ వైద్యు లొరైనులలో ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. విక్టరైనువద్ద మేము విజయమందితిమి. గుడోకోరువద్ద శత్రువులు గతరాత్రి తలపడి యోడిరి. బ్యూమాంటు హామెలు ఆర్రాసులలో శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. మాంచి ఆహ్వానునవద్ద మేము కండక ఫిరంగులను విరివిగ కాల్చితిమి. ఈవెజా కామిస్సు కాల్చయొద్ద మేము శత్రువుల స్థానములకు చాల నష్టము కలిగించితిమి.

పంజాబు మహమ్మదీయసంఘము

లాహోరు, జనవరి 15:— క్రొత్తగా యూవ్యాపరత మహమ్మదీయసంఘ శాఖగా నామోదించబడిన రాష్ట్రీయ శాఖవారు లక్నోనగరమునందు కాంగ్రెసు - లీగుసంఘముల వారు కలసి ఆలోచించి చేసిన సంస్కారముల నన్నిటి నంగీకరించి వాని ననుసరింప దొరతనమువారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి. మా సద్దారు సుందరసింగు మజితియాగారు సామ్రాజ్య కాసనసభ్యుల విజ్ఞప్తియందు సంతకము చేయక పోవుటకు తగిన సమాధాన మియ్యవలెనని కోరుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడినది. వ్యాకమాన్ది నాడినుగారిని పంజాబు ఛీఫుకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించినందులకు ప్రభుత్వము వారికి వందనములను తెలుపుటకును నాడినుగారి నభినందించుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి.

సింహళము గవర్నరుగారు

గతరాత్రి తొందరలేకుండాగడచినది. గవర్నరుగారు శక్తికర్షితి అనుకూలముగ నున్నది.

బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరు

ఈనెల 27 వ తేదీని బర్మరుగారు గ్రంగూనునుం దక్షిణాను జిల్లాలకు పోయెదరు. మరలి వచ్చునపుడ నామూలోని గనులను మాచెదరు. అచట ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ టైగరులున్నెలును తొరచెదరు.

దేశీయ తంత్ర వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

బొంబాయి

బొంబాయిలో శుద్ధోదకము.

బొంబాయి, జనవరి 16:— బొంబాయి నగరము నందు శుద్ధోదకము స్థానపానములకు లభించుట లేదను చర్య కొంత కాలమునుండి జరుగుచున్నది. ఈ విషయము పురపాలక సంఘ సభనుంచి చర్చింపబడుటలో నీటి యందలి క్రిములు ప్రాణ హాని కరములని కొందరును కావని కొందరును వాదించిరి. కాన దీనినిగూర్చి ఇండియా దొరతనము వారి పారిశుధ్య శాఖాధికారి కల్లులు తెమిషాగారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు నిశ్చయింపబడినది.

ఇండియా సేనాని

వీరు నిన్నటి సాయంకాలము సత్వరమేతముగ బొంబాయి నుండి డిల్లీకి బయలుదేరి వెళ్లిరి.

ఆంగ్ల ప్రెసికోడ్యోగులకు యుద్ధ వైద్యశాల

వైద్యులగారి విరాళము.

బొంబాయి, జనవరి 16:— బొంబాయిలో నులబారు గుట్టవైపున వైద్యులగారి సుందర మందిరమును వారు తాత్కాలికముగ ఆంగ్ల ప్రెసికోడ్యోగులకు యుద్ధ వైద్యశాలగా నిచ్చివేసిరి. దీనియందు 75-100 మంచములకు తావు గలదు. దీనియందున్న పరికరములలో శస్త్రచికిత్సోపకరణములను తప్ప తక్కినవాని నన్నిటిని వైద్యులగారే యొసంగిరి. శస్త్రచికిత్సోపకరణములను మాత్రము బొంబాయి రాష్ట్రీయ (మఖ్యముగ స్త్రీల) యుద్ధనిధివారును రెడక్రాసువారునిచ్చిరి. చక్కగా నంతయు సేర్పాటు చేయబడినది. బుధవారము వాడు మధ్యాహ్నము ప్రారంభింప బడును.

పి. డబ్ల్యూ. డి. విచారణ

బొంబాయి, జనవరి 16:— సేటితో బొంబాయి నగరమున విచారణ ముగిసినది. మాంబాలుభాయి కామల్లాసు గారును బి. ఎస్. కామతుగారును ఎం. బి. అద్వానీగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి.

బిడ్డలను కాపాడు సంఘము

బొంబాయి, జనవరి 17:— పశ్చిమ హిందూదేశమున బిడ్డలను కాపాడుట కొకసంఘము నేర్పరుపవలె నని నిన్న సాయంకాలము పురపాలకమందిరమున జరిగిన మహాసభలో పాఠశాలములు గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభచేసి తీర్మానించిరి. ఇట్టి సంఘము కట్టుదిట్టములతో చక్కగా నేర్పడవలెను. ధనము కావలెనని ఈ సంఘమునకు సహాయము చేయుచున్న పోలీసువా! రిది న్యాయసమ్మతము కాదని అనుమానించుచున్నారని గాన ఈ చిక్కు తొలగింపవలె నని వాదనామిల్లీగారు నడిపిరి.

వెల్లిండ్లను ప్రభువుగారు

నే నీయద్యముపట్ల నెంతయు సానుభూతిని కలిగి యున్నాను. ఉచితగతిని రాజకీయాభివృద్ధికి చేయబడు ప్రయత్నములకు నేను సహకారినిని మీరెరుంగుదురుగాని ముఖ్య విషయములందు యుక్తియు క్షమయు పటిష్టమునకు జనాభిప్రాయమును కలిగించుటకు సాంఘిక కాభివృద్ధి ముఖ్యముగ చేకూరవలెను. ఈనగరమున, పాటుపడుచారిసిత్తి చాల కోచనియముగ నున్నది. వారి నజ్ఞానదారిద్ర్యములు పూర్తిగా నావరించి పారిమందు యుత్తమగుణములను తలచూపకుండ చేయుచున్నది. వారు బుణ్యగ్రస్తులగుటచే కన్న బిడ్డలయందు గూడ వారికి కనికర మంతరించినది. కాన నట్టిబిడ్డల నుద్ధరించి వారికి విద్య గరపవలెను. వారాలోగ్యగంతులును బలవంతులు నగుటకు తగిన నివాసము లేర్పరుపవలెను - ఇందులకు దొరతనమువారు గూడ తోడ్పడెద రని వెల్లిండ్ల ప్రభువుగారు నడిపిరి.

రైలుబండ్లు డికోనుట

పూనా, జనవరి 16:— డికోబరు 2 వ తేదీ ఉదయమున 7 గంటలకు ఖేడగాను స్టేషనువద్ద నొక సరకులబండి యుండగ మరియొక సరుకులబండి వచ్చి దానిని డికోనెను. ఈ రెండవబండి డ్రైవరు ఇ. డేవను పోర్టును నడచు. ఈ సందర్భమున నీ డ్రైవరుమీదను అసిస్టెంటు స్టేషనుమాస్టరు క్రిస్టాబి వెన్సంటుమీదను అసిస్టెంటు కలెక్టరుమీదను కేసుచేసిరి. డ్రైవరుపక్షమున నేడు ప్లీడరు వచ్చెనుగాని రెండవ ముద్దాయి వాయిదాకోరెను. ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

బంగాళము

రాజకీయ కార్యవ్యవస్థ కేసు

కలకత్తా, జనవరి 16:— జాతీయ నిధికారకు మీరు 2000 ల నియ్యకున్న మీమ్మ బాధించెదమని బెడరించుచు హరనాథ సర్కారును నతని కేసులో చాలలేఖలు వ్రాసిరి. అత డా బెడరింపులకు భయపడి వారి కా సామ్యము చెల్లించుట కంగీకరించెను. కామిల్లా రాధానీ బంగాళాయొద్ద సామ్య నియ్యకతెనని వారు సంకేత మేర్పరచిరి. సర్కారు కొడుకు బెసిను తన మిత్రుడను బెసినుతోగూడ 29-5-16 న సంకేత స్థలముకకు సామ్య తీసుకొనివెళ్లెను. ఈ సంగతి అధికారులకు తెలిసి నందున వారు పోలీసు సూపర్వైంటు హార్టుగారి నాయకత్వము క్రింద కొంతమంది సాయుధులగు పోలీసువారి నటకు బంపిరి. నిర్ణీతకాలమున కిరువురు యువకులు పైకిలుబండ్లమీద నటకు వచ్చిరి. పోలీసువారు వారిని హెచ్చరించిరి. వారు పిస్తోళ్లనుకాల్చుగా పోలీసువారు మరల కాల్చిరి. ఆ గుండ్లు తగిలి మృగామి యొకడు చనిపోయెను. వచ్చినవారిద్దరిలో నొకడు దొరికెను. అతనిపేరు తారాపాద భట్టాచార్యుడు. అతనిమీద కేసుచేయుగా టిప్పురా జిల్లాజస్టిగా రతనికి 7 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. అతడు కలకత్తా హైకోర్టుకు అపిలు చేసెను. హైకోర్టువారు నేడు అపిలును కొట్టివేసి క్రింది కోర్టు కేసును ఖాయపరచిరి.

యావద్భారత మల్లయుద్ధ ప్రదర్శనము.

కలకత్తా, జనవరి 16:— భారతీయుల మల్లయుద్ధము నకు ప్రోత్సాహము కలిగించుటకు మూర్ఖదాబాదు సవాలు బహదూరు- బరదాస్య మహారాజాధిరాజు- మహారాజా ప్రోద్ధత కుమారుగారు గాల్లు యావద్భారత మల్లయుద్ధ ప్రదర్శనము నేర్పరచిరి. ఇది నేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తా మైదానమున ప్రారంభమైనది. 5 దినముల వరకును వరుసగా జరుగును. 19 వ తేదీని గవర్నరుగారు చూడవచ్చెదరు. నేడు చాలమంది డేరాలానికి వచ్చిరి. 6 వ స్త్రీలు జరిగినవి. మొదటి కుస్తీలో 15 నిమిషములు పోట్లాడి మెహారుసింగు సోహను నోడించెను. రెండవ దానియందు మహామృదు దిను 2 నిమిషములలో రాజులు నోడించెను. వీరిలో నొకరిది యుక్తి రెండవ వారిది మోటబలము. యుక్తియే గెలిచినది. బూటా, జహాంగీర్ల కుస్తీ 20 నిమిషములు చాల విషమముగ జరిగినది. బూటా గెలిచెను. నాల్గవకుస్తీలో గులాము ముయిద్దీను గంగాసింగును సులభముగా నోడించెను. అయిదవ కుస్తీలో ఫుచీ- కల్లాగాల్లు సరిసమాన మైరి. ఆరవదానియందు కేవల బలాధి క్యమున ఫుజ్జా రామసింగు నొక్క నిమిషమున నోడించెను.

అగ్నిప్రమాదము.

కలకత్తా, జనవరి 17:— నిన్నను కాసీ పూరులో నొకసంచలబెళ్ళగదాములో నిప్పు పుట్టినది. అగోగాము 275 అడుగుల పొడుగును 75 అడుగుల వెడల్పును గలిగియున్నది. దానియందు 6000 బెళ్లులు చాల జనవారాయును నుండెను. 7 గంటలసేపు కష్టపడి మంటలనార్పు యంత్రమువారు మంటల తీరమును తగ్గించిరి. కారణము తెలియదు. నష్టము రిక్త లక్షలు.

ఒక బంగాళీ స్త్రీ గదిలో ఆయుధములు

పాత పెట్ట బడుట.

వీరభూమి పట్టణమున నొక బంగాళీ స్త్రీ గదిలో ఆయుధములును మందుగుండును పాతపెట్టబడి యుండుటను సి. బి. డి. వా.రెటులో తెలిసికొని త్రవ్వగా 7 పిస్తోళ్లును 11000 తూటాలును ఒకపెట్టెలో దొరకినవి. ఇవి ఒక సంఘ క్రిందట కొడ్డాకంపెనీవారియొద్ద దొంగిలించబడినవానిలో చేరినవి. ఆ స్త్రీని మరియొక బంగాళీయువకుని పట్టుకొనిరి.

పంజాబు

పంజాబీ పటాలము.

లాహారు, జనవరి 16:— పంజాబీ యువకులు సేనలో చేరునట్లు హెచ్చరించుటకు భారతమందిరమున సోమవారము నాడు బట్టీ సోహనలాలుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరి యొక సభ జరిగినది. ఒక బి. ఏ. మొదటి పైనికుడుగాచేర నంగీకరించెను. అతడు సభలోనికి రాగానే సభవారు కరతాళ ధ్వనులతో స్వాగత మొసంగిరి. మఖీగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరుపబడినది.

ఫోర్టు సెంటు జారి గజెట్టు.

(o)

జనవరి 16 మంగళవారము.

రెవిన్యూబోర్డు ఇనస్పెక్టరు డబ్లియు జి. ఆలివరుగారికి జనవరి 1 వ తేదీనుండి ఆరుమాసముల 27 దినములు ఫస్ట్ సెల వధికము చేయబడెను.

ప్రస్తుతము అసిస్టెంటు కమిషనరుగ పనిచేయుచున్న సి. ఎఫ్. సార్సుగారికి మాడుమానుముల ప్రివీలేజీ సెల వీయబడెను.

ఎ. హెచ్. హార్టుగారు పెనుకొండ సర్కిలు ఇనస్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి. బొబ్బిలి నియామకము గర్భ పరుపబడినది.

గోదావరి ఉద్ధరశాఖ మొదటి తరగతి సూప్రవైజరు బుచ్చిరాజులు పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరములో సబ్ డివిజను ఆఫీసరుగ పనిచేయ నియోగింపబడిరి.

ఆగరు కాలాండు నావ్ గారు గవర్న మెంటు వారి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు పెక్రటరీగా నియమింపబడిరి.

ఎల్. వేవిడ్నరుగారికి బదులు గౌ. జేమ్సు సెర్పి బెడ్డుగారు గవర్న మెంటు ఫీల్డు సెక్రటరీగా పనిచేయ నియోగింపబడిరి.

ఆల్ ఫ్రెడ్ లేనను రోజుగారు కాకినాడ ఫోర్టు ఆఫీసరు గారికి సహాయకుడుగ నియమింపబడెను.

కొవ్వడి రామకృష్ణబ్రహ్మయ్యగారు, చాపర్ల వీరయ్యగారు, నంబూరి వేణుగోపాలరావుగారు, మహ్మదు షేయిక్ అబ్దుల్లాసాహేబు బహద్దరుగారు వీరలు బెజవాడకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

పూసరాల సుబ్బారావు చెట్టిగారు, గొట్టియక్కల సుందరరావుచంద్రరాజుగారు, షేయిక్ నీన మారక్కయ్య సాహేబు బహద్దరుగారు వీరలు భీమునిపట్టణమునకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

రావుబహద్దరు తాడంకి వేంకటనరసయ్య పంతులు గారు బెజవాడకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారిగ నియమింపబడిరి.

రావుసాహేబు సి. రామాశయు చెట్టిగారు మదరాసు నగర ప్రత్యేక న్యాయాధికారపదవికి రాజీనామానిచ్చుట వలన గవర్నరుగారు వారి కాపదవియుం దిచ్చిన యధికారముల తీసికొనిరి.

5 వ తరగతి డెప్యూటీ కలెక్టరు జె. వేంకన్న పంతులు గారి కారువారములు ప్రివీలేజీ సెలవీయబడెను.

పెరియ పేటు వేలుముదలియారుగారు మదరాసు 1 వ డివిజను తరపున మ్యున్సిపలు కమిషనరుగ నియమింపబడెను.

గవర్నరుగారు బ్రిడల్వేరు ఎడింగ్టు గారిని గోదావరి జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమించిరి.

బండి నాంజప్పగారు పెనుకొండ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నకొనబడిరి.

కండి రఘునాథరావుగారు బళ్ళారి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

వ్యయ స్థాన వార్తలు

జాయంట్లు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

చెంగల్పూరు.

డి. పి. బి. సి. ఎస్. గారు.

న్యాయాధికారి జాయంట్లు బడుట.

క్రిందటి యజ్ఞోబరు 16వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 గంటలకు పైతాపేట గ్రామమున్నును గ్రామ న్యాయాధికారియు నగు లక్ష్మీనారాయణగారు అప్పటి పైతాపేట ప్రేక్షననీ సభ్యజ్యేషియు పి. సి. జ్ఞానప్రకాశముపిల్లగారికి లంచమీయబోగా నతడు వానిపై చెంగల్పూరు జాయంట్లు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో దావాతెచ్చెను. న్యాయాధికారి తగినంత సాక్ష్యము వచ్చుట జూచి నిన్నటిదినమున ముద్దాయికి మాడుమానుముల కఠినశిక్షయు, మాడుమందల రూపాయల జరిమానాను విధించెను.

పత్రికాపాఠకులకు విన్నవము.

సాలామిసి మురబ్బా డబ్బా 1-కి 1-0-0 అని చేతివారపాటున వేయబడినది. దాని అస్సలు ఖరీదు డబ్బా 1-కిరూ 2-0-0. ఈసంగతి ఎల్లగును తెలిసికొన వేడుచున్నాము.

డి|| మన్నాలాల్, బెంగుళూరు సిటీ.

మా కలకత్తా జాబు.

నంగీయూ విద్యాప్రియత్యము

మాస్కూలు విలేజుకుని యొద్దనుండి.

కలకత్తా జనవరి 15:— కడపిన సోమవారము బ్రహ్మసందేశకన చంద్రసేనని సాంవత్సరికదినము. ఆనాడు ప్రజాసమాఖ్యలో నొక గొప్పసభ సమావేశమైనది. గౌరవనీయులగు పి. సి. లయాకా, సి. ఎస్. సి. గా రధ్యక్షత వహించి, లయాకా గారిచిత్రి ప్రజల యుద్ధయములందు విశేష శ్రద్ధ వహించు, యథాశక్తి తోడ్పడుచు, ప్రజాశాసకులను ఉద్దేశించి, కార్యకర్తల ప్రభుత్వ గారితో తగిన సహాయముగ నున్నారని, తనభార్య వర కృష్ణాగోపంద్రుడు, బాలిష్టరు సి. ఆర్. నాగు, నగో నారాయణ చంద్రావార్మగార్లు ఉపన్యసించిరి. కేకవంద్రసేనని గుణగణములం గూర్చియు, మేధాశక్తిని గూర్చియు, భక్తిపరమమును గురించియు, అభినాతిన భాగవత వర్ణ మునకు నాయన తెలిపిన సందేశమును గురించియు, వివరముగఁ దెలుపఁడెను. ఈసభాసందర్భమున నొక చిత్రము జరిగినది. వంగదేశముల వ్యభావము వింతియైనది. సామాన్యముగ ననేకవిషయములందు గారివృత్తి వంగదేశవలయుమును దాటిపోవాలను. వారి దేశభక్తియు, వారి ప్రజాసేవకమును, వారి సేవాత్మకరతయు, ఆచిన్న సలయములోనే నిమిషియుండును. ఇదియే కొంతకాలకు వంగదేశము తక్కిన రాజభానులకన్న ముం దంజనేయుటకుఁ గార్యదీనగుణాన్ని మని చెప్పవచ్చును. ఈ స్వసంఘప్రేమ సహవాంతులగుడ నట్టివ భాగుండును. కాని యీ ప్రేమ లకు హిందూశాస్త్రీయతను మఱచిపోవుట మాత్రము యుక్తము కాదు. వారిప్రభు భాగుగారు తమయవస్థాగమున నీ లోప ముగా నేసిరి. అందుపై వరో చంద్రావార్మగారు తమ యవస్థాగమును వినినిగూర్చి యిందుక నేర్చుగ మందలించిరి. కేకవంద్రసేనని సందేశము హిందూ శక్తియోగముయొక్క ర్వి ఆవియు, ఆ సందేశము వంగదేశమునకేగాక, అఖిల భారతవర్ష మునకును, విశ్వమానవకోటికిని గూడఁ జెందుచున్న వనియు, వాగు నుడిచిరి. లయాకా గారు కూడ కేకవంద్రుని బహుభూతా ధ్యాయించిరి. అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రజాస్వామికా శిక్షాలయము

ఆనాడే మఱియొక గొప్పసభయు జరిగినది. ఇచ్చటి ప్రజాస్వామికమువారు బాలకులను బాలికలకుఁగూడఁ బాఠ గాలము స్థాపించి దక్షతతో నడుపుచున్నారు. అం దొక్కటి ప్రజాస్వామికా శిక్షాలయము. దీనికి గావ్యధర్మ సుప్ర థ్యక్షుడైన గుడిక చంద్ర బోసుగారు కళత్రము. ఈ పాఠ గాలయొక్క వార్షిక కోట్ల ర ము కడచిన హిందూమునాదుల జరిగినది. దీనికి పి. సి. లయాకా గారే రధ్యక్షత వహించిరి. మెప్పుడట్ల ప్రభ్యోశి బాలికలకు బహు గుణుల పంచివెట్టెను. శ్రీవీర్యుండు తమకుఁ గల గాధాభి మామను దెలుపుచు నీమె యిప్పటినుండి “గృహసంబంధ ము ఆలోచ్యకాస్త్రము”లో మొదటిదిగఁ దేలు బాలికకు బహుభూతి విచ్చునట్లు వాగ్దానముచేసిరి. లయాగారు తమ ముపన్యాసమున, హిందూదేశమునందలి శ్రీవిద్యను గుఱించి బాలకు మధ్యగ మయములు గమనింపందగి యున్నవని నుడి చి. మొదటిది. శ్రీవిద్య కేకలము పురుషవిద్యవలెనే యుం క ప్రత్యేక పద్ధతులంద నడపఁబడు చుండవలయును. రెండవది, శ్రీవిద్యావిధానము శ్రీలచేతనే నిర్ణయింపఁబడు వలెనని, మూడవది. శ్రీవిద్య పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించి యుండక జాతీయ పద్ధతులవలెనే నడపుమండవలయును. రియాలలోనే యనేకులు తమ బాలికలకు ఇంగ్లీషు నేర్పినఁ గానిని మరలయున్న సమయములో పరదేశీయులైన లయాను యు శ్రీవిద్య జాతీయ పద్ధతులమీదనే గఱపఁబడ వలె నిర్ణయించుట నిశ్చయముగ ప్రశంసాపాత్రము. శ్రీ గావ్యధామము గూర్చి నిర్భతాభిప్రాయములు లేకున్న నదేశములలో లయాగారి వాక్యముల కొంతకాల త్రోవ గాను గలుగవలె నమ్ముచున్నాను.

ప్రజామిత విచారణ సభ

పారిశ్రామిక విచారణసభ మా పట్టణమునకు వచ్చి చచ్చటి ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ణయించుచున్నది. కడపిన క్రవామునాడు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున “అథ శ్రుతిపండితు లగు హమిల్టనుదొరగారు సామ్యమిచ్చిరి.

హమిల్టను గారు కొంతకాలముక్రిందట ఇండియా ప్రభు త్వమువారిచే 2సానుదేశ పరిశ్రమలనుగూర్చి తెలిసికొనివచ్చు టకై పంపఁబడియుండెనను విషయము చాలవందికి తెలిసి యుండవచ్చును. ఏకాగ్రణముచేతనో నీరు తమ సామ్యము కొంతకాలమువఱకుఁ నిలిచుటకు దెలియకుండవలె నని కోరిరి. కావున వీరేమని సామ్యమిచ్చికో యెవ్వరికిని దెలియదు. ఈ యంశము నిశ్చయముగ చాల విచిత్రముగ నున్నది.

పారిశ్రామిక విచారణసభవారు 19-వ తేది యిచ్చట నుండి బయలుదేలి సరాసరి చెన్నపురికి వెల్లెదరు. ఇదికాలకు ప్రయరింపఁబడనట్లు కటకములోఁగాని విశాఖపట్టణములోఁ గాని నిల్వఁట! చెన్నపురిలో విచారణ యైనతర్వాత మధుర, తిరుమనాపల్లి, కోయంబత్తూరు, బెంగుళూరు పట్టణములలో విచారణనల్పి, తర్వాత బొంబాయిరాజధానికి వెళ్లుదు గట! ఈపట్టణములలోమన తెలుగుపట్టణమొక్కటియు లేకుండుట మన యాంధ్రసాయకులు గమనింపఁ దగియున్నది. ఇంత వఱ కును ఒక్క విశాఖపట్టణములో వైన విచారణ జరుగుననియు అచ్చట మన యాశయములను దెలుపుకొనవచ్చు ననియు, సం తసింపితిమి. ఇప్పుడాయాశయ నిరాశయైనది. ఈవిషయమై మన యాంధ్రసాయకులు త్వరలో మేలుకొని తగినచర్య పుచ్చు కొనవలసి యున్నది. మనకు జరుగుచున్న యస్థాయమును గూర్చి పత్రికలలో నుద్ఘోషింపవలెను. నాయకులు తగిన యధికారాలతో మనవి చేయవలెను. ఆంధ్రసహసభా స్థాపి తోపసంఘమువారివిషయమై తక్షణమే తగినశ్రద్ధ పుచ్చు కొనెదనని విశ్వసించుచున్నాను.

సామాన్యభావ

దేవులపల్లి స్వామికాశ్రమి. పి. ఏ. గారిట్లు వ్రాయుచున్నాను. గత ఆగష్టు నెలలో ఆనంతపుర మండలమున నాంధ్ర మహా సభా స్థాయిసంఘము తరపున సంచారముచేయుచు మెనగొండ పట్టణమున స్థిరదు శివశంకరముగారితో నాంధ్ర రాష్ట్రాధ్యయమునుగురించి నేను ప్రసంగించుతేరి హిందూదేశ మున కంతకును సామాన్యభావ యొకటియుండి తీరవలయు ననియు నేటి హిందీభాషయే ఇందు కన్ని విధముల తగియున్న దనియు చెప్పియుంటిని. అదికారణముగ మదరాసు మెయిలు పత్రిక నన్నును ఆంగ్లములకూడ తన యిచ్చకచ్చిరేరిని పరిహసించినది. దా ని ని పురస్కరించుకొని ఆంధ్రపత్రిక కూడ నాతోకొంత భిన్నాభిప్రాయమును కను పఱచి దా ని ని మా చిం చు ప్రధానవ్యాస మొ క టి యు ఊహాప్రపంచమున శీర్షిక క్రింద మ రి యొ క టి యు వ్రాసి యుండెను. దా దా పు తె లు గు పత్రిక లన్నియు సా మాన్యభావము గురించి ప్రధాన వ్యాసములను వ్రాయుచు తమ యభిప్రాయములను దెలిపరచినవి. నాటినుండియు సామాన్య భావము గురించి తెలుగు పత్రికలలో అనేకులు అనేకవిధ ములుగ చర్చలు జరిపియున్నారు. కొందరది సంస్కృతము కానగుననియు మరికొందరు ఆంగ్లము కానగుననియు సలుపురు పలువిధములుగ అభిప్రాయ పడియున్నారు. జనవరి 1 వ తేది కాన్పూరునందు స్వరాజ్యమును గురించి యుపన్యసించు వపుడు తాము హిందీయందు మూలాడ జాలనందుకు చింతిల్లు చున్నామనియు హిందీయే భరతఖండమునకు సామాన్యభావ యని తమ యభిప్రాయ మనియు లోకమాన్యతలకు మహా రాజుగారు చెప్పియుండిరి. మెనగొండలో చెప్పటయే కాక కొలదిదిములక్రిందట ఇండియాను పేట్రీయేటుపత్రికకు కూడ సామాన్యభావ హిందీయే కా నగు నను విషయమునుగూర్చి నేను కొన్ని వ్యాసములను వ్రాసియుంటిని. మహనీయుడగు తిలకు మహాశయుడు గూడ నిటులే యభిప్రాయపడి యుండు టవలన యీ సమస్యను గురించి మనవా రింకను భాగుగ యోచింతు రని కోరుచున్నాను. కామనువీలు పత్రిక గత సంచికయందు ఏబహమ్ము సలీము అనునాయన దేశభావల యందు విద్యార్థిధానమును గూర్చి వ్రాయుచు మన కాంగ్లము సామాన్యభావ కా న గు నని వ్రాసియున్నారు. ఇ తర దేశములతో మనకుగల సంబంధములను నడపుకొనుటకు మన కొక భావకావలయును. అయ్యది ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుస రించి ఆంగ్లమనియే చెప్పవలయును. మన దేశము వివిధభాగ ములవారు నొండొరులకు గల సంబంధముల నడపుకొనుట కుచరించు భావయే సామాన్యభావ నాదగును. ఇట్టి భావ తిలకుగారు చెప్పిన పది హిందీయే నాదగును. ఈ రెండిటికల భేదము చూటింపకుండుటవలన ఏలహమ్ము సలీముగారు పారబాగుగ నభిప్రాయపడి హిందూదేశమునకు ఆంగ్లమే సా మాన్యభావ యని వ్రాసి యుండురని తోచుచున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రియలు నెల 1-వ తేది మొదలు 1918 సంవత్సరము 31 మార్చి పర్యంతము. పీపిల్సుచార్మలోని మృగశాలవద్ద డబ్బు వసూలుజేయుటకును అచ్చటి జంతువులకు చిల్లర వస్తువులు ఆహార పదార్థములను సప్లయ జేయుటకు పెట్టుకొనబడు పెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషన్ బిల్డింగ్సులోని తమ ఆఫీసువద్ద 19 7 సంవత్సరము జనవరి నెల 24 తేది మధ్యా హ్నము 12 గంటలవరకు పెట్టెదరు.

పెడ్యూల్లున్న ఇతర విషయములను తెలిసి కొన గోరువారు పీపిల్సుచార్మలో గాని, కార్పొరేషన్ మందిరములలో గాని, విచారించిన తెలియ గలదు.

మదరాసు. } డి. సి. మొలోని,
15-1-1917. } ప్రసిడెంటు.

వాతావరణ సితి

1917 సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేది

ప్రదేశములు.	జనవరి నెల 16 తేదీ, ఉదయము 8 గంటలకు నాయరువీడనము అంగుళములు	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత		కడచిన 24 గంటలలో	8 వ ఏప్రిలు మొ. నేటికి	9 ఏప్రిలు మొ. నేటికగుట
		అధికతమ	అల్పతమ			
గోపాలపురము	80.054	81.2	61.2	...	41.98	43.74
వాల్తేరు	80.045	82.7	67.0	...	39.51	35.56
కాకినాడ	80.054	79.7	64.5	...	49.80	37.97
బందరు	80.042	82.9	65.2	...	66.14	39.26
గుంటూరు	...	86.8	63.4	...	51.67	31.41
నెల్లూరు	80.039	83.6	64.6	...	34.21	34.20
మద్రాసు	80.004	84.0	67.4	...	46.43	48.59
కడలూరు	29.998	82.0	67.8	...	50.10	49.21
నాగపట్టణము	29.981	82.8	73.7	...	39.17	51.98
కొలంబా	29.895	84.1	73.9	0.33	87.46	76.14
తిరువనంతపురము	29.907	85.5	71.5	...	60.84	60.71
కొచ్చిక్	29.895	91.7	72.7	...	118.66	110.74
కల్లికోట	29.910	86.0	71.2	...	115.50	116.15
మంగళూరు	29.925	87.5	73.0	...	122.41	126.95
బొంబాయి	26.998	85.8	71.3	...	86.05	71.81
హైదరాబాదు	30.068	79.7	58.4	...	56.38	30.33
ఆనంతపురము	...	82.7	55.0	...	29.81	20.25
బళ్లారి	30.052	84.8	59.5	...	27.62	19.65
కర్నూలు	30.080	86.0	58.4	...	41.33	26.42
కడప	30.061	84.8	61.1	...	43.06	31.37
బెంగుళూరు	30.061	79.2	52.8	...	53.05	34.76
కొడైకనాలు	22.794	62.8	48.4	...	55.79	57.46
ఉదకమండలము	23.018	69.1	47.2	...	48.44	54.07
కోయంబత్తూరు	30.028	84.8	64.1	...	27.62	21.08
పెల్లూరు	30.062	83.5	60.5	...	57.86	44.45
సేలము	30.016	85.0	62.2	...	45.51	39.16
తిరుచనాపల్లి	30.004	86.5	70.4	...	28.10	31.63
పుదుకోట	30.007	84.5	68.9	...	36.68	32.29
మధుర	30.971	87.3	72.5	...	26.33	33.08
తిరునల్వేలి	18.82	24.72

కర్నాటకమున మాత్రము భారము పెచ్చినది. దక్షిణ మున స్థితి ఒడుదుడుకుగనే యున్నది. కిశోర్ణమున మార్పులు సరిగ లేవు. మధ్యమెత్తును పశ్చిమతీరమున కర్నాటకము ను తప్ప తక్కిన ప్రదేశముం దంతటను తగ్గినది ఉత్తర మున రాత్రియుష్ణమును అంతటను పగటియుష్ణమును తగ్గెను కొండలలోను దత్తమండలములయందును తేమ పెచ్చుగా మన్నది. దక్షిణమున మబ్బులు కొద్ది. సింహాగమునమాత్రమే వర్షము కొద్దిగా కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, 'వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు'

THE GREAT WAR.

Greece: Further Negotiations of Allies.

Mobilisation in Switzerland.

Russo-Rumanian Progress.

WAR CONFERENCE: GENERAL SMUTS TO BE THE SOUTH AFRICAN DELEGATE.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Japanese Soldier Honoured. For Gallantry with British Forces.

LONDON, January 16. The King has consented to present a military medal to the Japanese soldier, Private Ohara, Middlessex Regiment, who is in hospital at Edmonton with seventy wounds. Ohara joined a Sikh Regiment in India at the outbreak of the war and was afterwards transferred to the Middlessex. He was formerly a journalist in Tokio.

The Sinking of the "Blucher". Prize Court Awards.

LONDON, January 16. The Prize Court has awarded £5,250 sterling to a number of British warships for sinking the "Blucher" in the battle off the Dogger Bank on January 24th, 1915.

War Cabinet Conferences.

LONDON, January 16. The Press Bureau announces that Mr. Lloyd George and his colleagues in the War Cabinet held a series of important conferences with Mr. Neville and Marshal Haig on Monday and Tuesday.

Crew of "Cornwallis". Arrival in Malta.

LONDON, January 16. MALTA.—The crew of the Cornwallis have arrived here on destroyers. They state that the Cornwallis was struck aft of stokehold and she floated for two hours, enabling all on board to be saved. Those who are missing perished in the explosion.

FRANCE.

A French Communique. A Coup-de-main Repulsed.

LONDON, January 16. This afternoon's French communique says:—An attempted enemy Coup-de-main in the Somme region under the cover of airtorpedo and gasshell fire was easily repulsed. Our artillery replied vigorously.

Successful Activity of the Allies.

LONDON, January 16. Last night's French communique said:—Artillery struggle continued fairly briskly in the region of Somme, on the northeastern front at Verdun and in Lorraine. A successful coup-de-main was carried out against the enemy trenches east of Vic-sur-Aisne. Marshal Haig last night reported that the enemy attempted a raid northeast of Gueudecourt but were repulsed. Hostile artillery has been active in Beaumont-hamel and Arras areas. Our trenchmortars destructively bombarded enemy's front line northward of Monchy-au-bois. We heavily shelled and greatly damaged the enemy's positions in the neighbourhood of Ypres Comines canal.

RUSSIA

A Russian Official Communique. Russian and Rumanian Success.

LONDON, January 16. A wireless Russian official communique says:—Southwards of Palska the Russians and the Rumanians advanced to Versta. The Rumanians beat back two night attacks southward of Rekosa on the Sushitra river. We bombed the vessels in the Danube in the region of Brailov. One of our submarines sank two ships near Bosphorous.

ITALY.

A Large Mine Exploded. Under Italian Positions.

LONDON, January 16. An Italian communique says:—After long and difficult mining operations, the enemy exploded a large mine under our positions on the southern slopes of Mount Piccolo Lagazuoli. Owing to counter-mining the tremendous explosion did not affect our troops. On the other hand a collapse of the enemy's gallery caused him very numerous casualties.

GERMANY.

Kaiser and Peace. Egoistic Letter to Chancellor.

LONDON, January 16. AMSTERDAM.—The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" publishes a letter which the Kaiser addressed to Herr Von Bethmann-Hollweg on October 31st, saying:—"The enemy peoples are kept at war by lies and frauds because their rulers are without moral courage to speak the word of peace. It is necessary to find a ruler who has conscience, who feels that he is responsible to God, who has a heart for his own and enemy peoples, and who is indifferent to any wilful misrepresentation of his action and possesses the will to free the world from its sufferings. I have the courage. Trusting to God I shall dare to take this step. Please draft Notes on these lines and submit them to me and make all necessary arrangements without delay."

BULGARIA.

Bombardment by Bulgarians.

LONDON, January 16. A Bulgarian communique says:—From the right bank of the Danube we bombarded the railway establishments round Galatz.

GREECE.

Allies Again Negotiating. Door Open for Further Discussions.

LONDON, January 16. The "Daily Telegraph's" diplomatic correspondent says the Allies are again negotiating with King Constantine. They forwarded on 13th instant, their observations on the Greek reply of 11th instant insisting upon further pledges and refusing to raise the blockade but leaving the door open for further discussions.

Commandant of Greek Army Corps Retired.

LONDON, January 16. A telegram from the Piraeus says General Callaris, who was commanding the first army corps during the events in Athens of December 1st, has been placed on the retired list and has been replaced by Colonel Yannakitsas, ex-Minister of War in the Skouloudis Cabinet.

Greeks in Egypt and Sudan. Resolutions of a Mass Meeting.

ALLAHABAD, January 16. The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—On Sunday last the Congress of Greek communities in Egypt and Sudan held a mass meeting of delegates in Alexandria. The meeting was a most enthusiastic one and voted with unanimity resolutions to the effect, firstly, that King Constantine had forfeited the Throne of Greece and should be execrated by all Hellenes; secondly, they refused any longer to acknowledge his authority or of his representatives in Egypt or Sudan; thirdly, they recognised the National Government at Salonika as the sole representative of the nation, and they looked to it at once to take necessary steps to safeguard Hellenic interests in Egypt and Sudan; and, fourthly, they appealed to the Protecting Powers, the friends of Hellenism, to recognize the national Government, and especially to the British Government to recognize the representatives appointed by the Salonika Triumvirate. It was decided to send a copy of these resolutions to the National Government and to the Protecting Powers.

AUSTRIA.

An Expedition Against Italy. Austrian Preparations in Tyrol.

LONDON, January 16. ROME According to Austrian reports important contingents of Austrian and Bavarian troops are concentrating at Innsbruck. They will be trained in mountain warfare with a view to a new punitive expedition against Italy in the Trentino in the spring.

AFRICA.

War Conference. General Smuts Represents Africa.

LONDON, January 16. A statement issued by the War Office says that the Secretary of State for War has instructed General

TELEGRAMS.

Smuts to hand over his command as soon as the military situation permits. It is realised that the larger issues at stake and the value of General Smuts' presence at the War Conference are the considerations which make his compliance with the wishes of the Union Government essential. The military situation in the East Africa is fortunately such as to make a change in the command and some reorganisation comparatively simple; and the steps contemplated would be taken very shortly in any case. The statement shows at length that in eleven months General Smuts has cleared the enemy from the German East Africa except for a comparatively small and unimportant area. The enemy is now in reduced straits.

SWITZERLAND.

Announcement of the Federal Council. Mobilisation a Precautionary Measure.

LONDON, January 16. BERNE.—The Federal Council announces that it considers it necessary to take more extensive precautionary measures. Therefore it has ordered three divisions to mobilise on the 24th instant, but declares that it remains fully confident regarding the intentions of the belligerents towards the neutrality of Switzerland.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

BOMBAY.

The P. W. D. Enquiry Committee.

Enquiry in Bombay Closed.

Hon'ble Mr. L. Samaldas Examined.

BOMBAY, January 16. The P. W. D. Enquiry Committee closed their enquiry in Bombay to-day. The Hon'ble Mr. Lallubhai Samaldas examined said that he was of opinion that the present methods adopted for the execution of civil works by the P. W. D. were neither economical nor suitable to the present conditions. The establishment charges actually amounted to about 25 per cent, and he was of opinion that private agencies could carry out the works at a lower rate. The department could be conveniently split up into three branches (1) Roads, (2) Irrigation and (3) Buildings. The witness also said that greater co-ordination was necessary between the officials of the P. W. D. and the other Departments such as the Revenue. With regard to education the witness said that the students graduating out of the Indian Engineering Colleges had an insufficient practical training, and this defect was appreciably felt by them when they entered a private firm of engineers, where they had to depend on their own resourcefulness and practical knowledge. It was not the case in the Government posts since they need follow a routine, and since new officers were not generally entrusted with arduous tasks.

Hon'ble Mr. B. S. Kamat.

The Hon'ble Mr. B. S. Kamat, Poona, examined said that he was of opinion that the methods adopted at present for the execution of civil works were neither economical nor suitable to the present conditions. The percentage of the establishment charges varied between twenty and thirty, and the country had developed the local engineering talent sufficiently to take over a part of the work of the Department.

Mr. B. Adwani.

Mr. B. Adwani, private architect, Karachi, was the last witness examined. He was of opinion that there should be specialised course of study in architecture. The Government should encourage such specialised study, and entrust the design and construction of public buildings to private architects thus qualified. This closed the Committee sessions in Bombay, and enquiry begins at Nagpur on the 20th instant.

War Hospital for British Officers.

Munificence of H. H. the Gaekwar.

BOMBAY, January 16. The opening ceremony will take place on Wednesday afternoon of the War Hospital for British officers at H. H. the Gaekwar of Baroda's beautiful house on the Malabar Hill, Bombay. His Highness has lent the house which will contain from 75 to 100 beds and the whole equipment of it, except the provision of surgical instruments which has been done by the Bombay Presidency War Fund and particularly the Women's Branch of it and by the Red Cross Society. Everything is most beautifully arranged and the wards are furnished in a manner corresponding with the general fine features of the house.

Bombay Water-Supply.

Expert Opinion on Organisms Found.

BOMBAY, January 16. For some time past discussion had been going on in Bombay regarding the alleged impure water supply in the city. The matter came on before the Corporation, and a difference of opinion having arisen with regard to the harmfulness or otherwise of organisms found in the water, it has been decided to take expert opinion from Colonel Clemish, Sanitary Commissioner with the Government of India.

TELEGRAMS.

A Recent Railway Collision.

Driver and Station Master Prosecuted.

POONA, January 16.
Before Mr. Freke, Assistant Collector, E. Devanport, engine-driver, and Krishnarajee Veswant, Assistant Station Master at Khedgaon on the G. I. P. Railway, today appeared to answer a charge, under Section 101 of the Railway Act, of endangering the safety of persons on train. The incident which gave rise to the prosecution occurred on the 2nd December at 7 O'clock that morning. Devanport, who was the driver of a Goods train, ran his train into another Goods train which was standing at Khedgaon station. Mr. F. W. Dracott, pleader, appeared on behalf of the driver, but the Assistant Station Master, who was undefended, asked for postponement in order to engage counsel. The case has been adjourned to the 15th February and will be heard at Khedgaon, at which place the collision occurred and where the Assistant Collector will be on tour.

Society for Protection of Children.
In Western India.

BOMBAY, January 17.
At a meeting of the leading citizens of Bombay held last evening in the Corporation Hall it was resolved to establish a society for the protection of children in Western India. Mr. Lord Wintington presided. Mr. Wardlaw Milne, Chairman of the Child's Refuge stated at the outset that there was great need of starting a well-organized permanent society and appealed for funds. He said that the Refuge experienced considerable difficulties in some cases owing to the fact that the Police who were helping the Refuge were themselves doubtful of the legality of the action in certain cases and he hoped that these legal difficulties might be removed.

Lord Wintington's Sympathy.

Lord Wintington expressed his keenest sympathy for the movement and said "Warmly as, I think you know, I sympathize with the political progress in this country on sound and reasonable lines I sincerely believe that no such progress will have any real practical value unless it is accompanied by a determined effort to improve the social conditions of the people. In order that we may produce an intelligent and healthy public opinion which will be able to give fair and reasoned expression of views on important political questions that will arise in future years." His Excellency spoke from his personal knowledge that the mass of working population of the city was living in a condition of squalor and wretchedness which must brutalize their senses and destroy in many cases the natural affection of parents to their children and were thereby always in debt. His Excellency assured that the Government will do all that it is able by passing remedial measures and urged for joint efforts to give the children of working classes satisfactory educational opportunities, securing them homes and surroundings which would make them a strong and healthy race.

PUNJAB.

The Punjab Muslim League.

Proceedings of the Executive Committee.
Post War Reform Schemes Urged.

LAHORE, January 15.
The Executive Committee of the newly affiliated Punjab Muslim League has passed resolutions completely identifying itself with the scheme of reforms promulgated by the All-India Muslim League and the Indian National Congress at their joint meeting at Lucknow and requests the Government to graciously give effect to it. Another resolution refuses to accept the theory of self respect propounded by the Hon'ble Sardar Sunder Singh Majithia to justify his abstention from signing the memorandum on the post-war reforms by the 19 elected members of the Imperial Legislative Council and requests him to define his position. A third resolution thanks the Government for having appointed Justice Shah Din as 'sub pro tem' Chief Judge of the Punjab High Court, while a fourth congratulates him on this high honour.

The Punjabi Double Company.

A Graduate Recruit.

LAHORE, January 16.
Another meeting to promote the cause of the Punjabi Double Company was held at the Bharat Buildings on Monday under the presidency of Mr. Bakhshi Sohan Lal. The first recruit, a graduate, was brought before the gathering and was received with loud applause. A committee was formed with Mr. Shafi as President and with the object of encouraging recruits to join in the Double Company.

ASSAM.

The Assam Motor Accident.

NAGPOH, January 16.
Medical authorities now advise that it would not be safe to move the Chief Commissioner from Nagpoh to Shillong, at any rate till Monday next, the 10th day after the accident. His progress is satisfactory.

CENTRAL PROVINCES.

C. P. Legislative Council.

Land Revenue Bill Passed.

NAGPUR, January 16.
Mr. Kelkar moved an amendment that the minimum period of a tenant should be 30 years, in reply to which the Hon'ble Mr. Crump pointed out that a number of districts were unequally developed, and hence it was impossible to accept the amendment, which was negatived.

After some other minor amendments the Hon'ble the Chief Commissioner in a closing speech paid a compliment to the industry and labour which the Hon'ble Mr. Kelkar and Mr. Crump had established on the Bill. Sir Benjamin Robertson's speech covered the ground of all amendments in which the policy of the Government, which

TELEGRAMS.

he said proceeded on facts relating to the province and not on any theories, was justified.

The Land Revenue Bill as amended was then passed. The Council adjourned "sine die."

CALCUTTA.

All-India Wrestling Tournament.

Inaugurated by the Aristocracy.

CALCUTTA, January 16.
With a view to give a fresh impetus to the Indian wrestling H. H. the Nawab Bahadur of Murshidabad, aided by the Maharajahdhiraj of Burdwan and Maharaja Prodyot Kumar Tagore, inaugurated an All-India Wrestling Tournament in the maidan here this afternoon. The tournament will last for five consecutive days. H. E. the Governor will attend the tournament on the 19th. The attendance to-day in the tent was large. Altogether six bouts of wrestling were witnessed. In the first Meher Singh after 15 minutes' struggle defeated Sohan. In the second Mohammed Din beat Rajab in a couple of minutes. It was a case of skill versus strength, and the former predominated. The match between Boota and Zehari was the most exciting one. After a keen contest for 20 minutes Boota won. In the fourth encounter Golam Moyuddin easily disposed of his opponent Ganga Singh. The fifth contest between Luchhi and Cullu ended in a draw and in the last Fuzza by sheer strength and weight defeated Ram Singh in a minute's time. This tournament is being run under the "Catch as catch can" rules.

Kumardhubi Engineering Works.

An Electric Driving Plant Installed.

CALCUTTA, January 16.
On Monday morning the power house of the new electric driving plant installed by the Kumardhubi Engineering Works, Ltd., was opened by Mrs. W. A. Ironside. Subsequently a luncheon was given by Messrs. Bird and Co. in the compound of the Chief Engineer's bungalow. The installation develops 760 horse power. The Kumardhubi installation marks a step towards rendering mining industry of Bengal independent of external sources for its supplies of machinery. It constitutes a milestone on the road towards conservation of India's coal by conversion of steam into electric energy and it draws attention to the process which in the neighbouring fire clay and silica work is facilitating manufacture in India of iron and steel at the moment when foreign sources of supply are almost closed. The Kumardhubi works can undertake within the limits of its present capital any order for mining constructional work or coal mining machinery. The entire Bird group of over twenty coal mines now rely on these works for their equipment and orders from other collieries have been undertaken to the limit of the works' capacity for a couple of years ahead. The works have even undertaken tasks of reconstruction of the Barakar roadway bridge and installation, when the Government sanction is granted, of the rope railway which is to run from Dhera Dun to Mussoorie. The Kumardhubi generators will result in saving of 700 tons of coal a month valued at £1,400 a year. The great power installation at the same firm's Sidua Jheria field which has cost nearly half a million sterling and is to be opened in July will result in saving of £120,000 tons of coal valued at £20,000 a year. Similar schemes on a smaller scale are afoot at Saltore and elsewhere.

Attempt at Extortion.

Judgment in Bhattacharjee's Appeal.

CALCUTTA, January 16.
At the High Court to-day Justices Teunon and Chaudhuri delivered judgment in the appeal preferred by Tarapada Bhattacharjee, who was convicted by the Sessions Judge of Tipperah of attempt at extortion and sentenced to seven years' rigorous imprisonment. Their Lordships, in the course of the judgment, observed that it had been established by convincing evidence that in a series of threatening letters a demand was made upon one Haranath Sirkar for Rs. 2,000 as his first contribution to what was spoken of as the "national fund." Yielding to their threats Haranath agreed to make payment on the 29th May. The place appointed was a spot near the Dak-Bungalow at Comilla. Haranath's son, Bepin, accompanied by a friend whose name was also Bepin, took the money there. The authorities on getting information posted armed police there under Mr. Hart, Police Superintendent. Two youths came on bicycles at the appointed time and were challenged by the policemen. This was followed by exchange of shots, with the result that a passer by was killed. One of these two men was arrested and he was the appellant Tarapada. Their Lordships held that the appellant had been justly convicted and dismissed his appeal.

Bengal Hydraulic Press Godown on Fire.

Estimated Loss Three and Half Lakhs.

CALCUTTA, January 17.
Yesterday afternoon a fire broke out in a godown of the Bengal Hydraulic Press at Cossipore. The godown measured 275 feet by 75 and about 6000 bales and a large quantity of loose jute were there at the time of the out-break of the fire. After seven hours' struggle the fire brigade were able to bring the fire under control. The loss is estimated at about 3½ lakhs. The cause of fire is not known.

Arms & Ammunition Dug Out.

From a Bengali Woman's Room.

CALCUTTA, January 16.
Recently the Bengal C. I. D. searched the house of a Bengali woman of Beerbhumi town and recovered seven Mauser pistols and 11,000 cartridges which were concealed in a box under the floor of her room. It is said that the arms and ammunition are portion of those stolen from the firm of Rodda & Co., about a year ago. The woman and a Bengali youth were arrested.

TELEGRAMS.

UNITED PROVINCES.

Bank of Upper India.

Extraordinary Meeting of Debenture Holders.

ALLAHABAD, January 16.
The debenture holders of the Bank of Upper India are called upon to attend an extraordinary meeting at Meerut on the 31st January to assent to certain modifications in trust deed to enable issuing of further debentures and to enable the trustees to concur in the scheme for the sale of the whole of the assets of the Company, under which the debentures are to be satisfied. By the scheme each debenture holder will receive in lieu of each debenture of Rs. 100 one fixed deposit receipt in the Alliance Bank of Simla for Rs. 60 at 4½ per cent interest payable in three years and cumulative preference share of the face value of Rs. 40 in trust of India at 6 per cent making in all securities of face value of Rs. 100 in lieu of each debenture. Each debenture holder will also be paid interest on his debenture up to the 31st December 1916. The above steps are being taken in view of the proposed amalgamation.

Important Public Lectures.

Mr. Polak on Round Table Propaganda.

ALLAHABAD, January 16.
Mrs. Sarojini Naidu delivered a public lecture here yesterday and dealt with the problems of the day including the national awakening. Mr. Polak also addressed a public meeting on the subject of India and the dominions and criticised the "Round Table" propaganda severely. Mr. Polak said: "I do believe that it will be very difficult indeed to persuade the British people, that they should allow the people of the Dominions to participate in the government of this country. I am confident that the people of this country will never allow any such catastrophe. But if ever it does happen that India is subjected to the Dominions control, on that day, I believe, there will be rung the death knell of the British Empire in India" [Delayed in Transmission.]

BRIEF TELEGRAMS.

H. E. the Commander-in-Chief, accompanied by Lady Monro and staff, left Bombay yesterday evening by a special train for Delhi.

A telegram from Nuwara Eliya this afternoon states that His Excellency the Governor passed a good night. His condition is satisfactory progressing favourably.

Sir Visweswaraiya will leave Bombay on the 26th inst. to discuss with the Bombay Government the Scheme of railway connecting Bhatwal harbour.

Rao Saheb M. Rama Rao, late of the Madras forest service, has been appointed special forest officer for investigation and development of forest industries in the Mysore State.

Sir Harcourt Butler leaves Rangoon on a tour on the 27th instant, for Southern Shan States. On his return journey His Honour proceeds to Burma mines at Nantun where the "Tiger Tunnel" is to be formally opened on the 3rd February.

The Fourth rice crop forecast for the province of Burma shows the total matured area to be 103,376,57 acres against 100,329,37 on the same date last year and the area of 99,310,00 acres actually matured in 1915-16. The surplus available for export is expected to be 27,500,00 tons of cargo rice.

An order has been issued in Mesopotamia that in view of the satisfactory demeanour of the inhabitants of the following towns since they have been in British occupation, the General Officer Commanding the Army of occupation is pleased to relax the rules of warfare in their favour and to direct that a reasonable rent be paid as at Basrah for the houses of friendly inhabitants requisitioned for military purposes: Qurnab, Calat, Sahib, Amarah, Ali Charbi, Suq, Nasiriyah.

(UN-CORRECTED)

LONDON, January 16.
A despatch from Salonika says Mr. Falkenhayn has landed from a submarine somewhere on the Greek coast whence he proceeded to Larissa.

12-55 p. m. It is possible that the French headquarters which report the arrival of Mr. Falkenhayn are confusing him with Major Falkenhayn, the German Military attaché in Athens. The latter recently left but it is notorious that he has been in communication with King Constantine by the wireless. Indeed it was recently reported that he had returned to Athens.

A wireless-German official statement says: Hostile attacks between Casina and Susita valleys have been unsuccessful. A counterthrust drove back the Rumanians who had penetrated at one point. Our curtain of fire broke down strong Russian masses who had been repeatedly attacking on both sides of the Fundni.

రాండు లేబిలు ప్రతనిధుల యుద్ధమును

సరోజినీ దేవి పోలకు గార్ల యువన్యాసములు.

అలహాబాదు జనవరి 16:— సరోజినీ దేవి గారు నిన్ను మొదట నువ్వనించినది. పిమ్మట పోలకు గారు రుప్పనించినది. పోలకు అధిని వేళములకును హిందూ దేశమునకును సంబంధమును గూర్చి నుడువును రాండు లేబిలు ప్రతనిధుల యుద్ధమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. హిందూ దేశ పరిపాలనమునం దధిని వేళములకు భాగ మొసంగనట్లు బ్రిటిషు దేశమువారిని నమ్మితింపచేయుట చాలకష్టతరమని నాకు నమ్మకము కలదు. అట్టి పరిపాలనమును హిందూ దేశయు తన్నటికి నంగీకరింపరని నాకు గాఢవిశ్వాసము కలదు. కాని ఏ నాదైన అధిని వేళములు హిందూ దేశమునకు పాలక దేశము లగుట తటస్థమని నేని బ్రిటిషు ప్రామాణ్యనిర్మాణ ఘంటానినాద మానాడే హిందూ దేశమున ప్రాగుట నిశ్చయమని నేను నుడువగలను.

ఎమ్మగ్రేమును గురించి కేకనపిల్లగారు కాసన నిర్మాణ సభలో నుపపాదించిన తీర్మానము ననుసరించి జి. ఎ. సజ్జె శను, ఎం. ఎ. పార్థసారథి అయ్యగారు, తపాక్షు తలచివురా కేయిరు గారులు మదరాసు ఎమ్మగ్రేమును సంఘ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇక్కా కార్పొరేటు కాబడినది.)

645

నోటీసు.

ఈ క్రింది మార్పులు 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీనుండి అమలులోనికి రాగలవు. ప్రయాణీకుల శ్రేయ్యు.

ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతి ప్రయాణీకుల ఒక ప్రయాణమున కగు రేట్లను ఈ క్రింది విధముగ మార్పు చేయడమునంది.

మైలు 1-కి దమ్మడిలు.

ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు.	మదరాసు వాల్తేరు సెక్షను, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ బ్రాంచి లైనులు, మదరాసు రాయచూరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 4 1/2 దమ్మడిలు. అంతకు పైబడిన దూరమునకు 8 1/2 దమ్మడిలు.
	పూనా, బెంగళూరు సిటీ (బ్రాంచి లైనులు గాక) బెజ్జు వాడ, బందరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 4 దమ్మడిలు. అంతకు పైబడిన దూరమునకు 8
మొయిలుబాడి మూడవ తరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (ఇతర బ్రాంచి లైనులుగాక విశాఖపట్టణము బ్రాంచి లైను సహా) పూనా, మిరాజ్ సెక్షను.	" " 3
	శోలాపూరు, మైసూరు (సి.మో.గా బ్రాంచి మినహా) గుంటకల్లు, బెంగళూరు సిటీ, బొంబాయి, మార్బోగోవా హార్బరు సెక్షను.	" " 2 1/2
ఇతర బండ్లలో మూడవ తరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (బ్రాంచి లైనులు సహా) పూనా, మిరాజ్, గుంటూరు.	మొదటి 200 మైళ్ళకు 2 1/2
	మచిలీపట్నము మీటరు గ్యాజి సెక్షనులు.	మైడిన దూరమునకు 2
	డబ్లియు. ఐ. పి. సెక్షను	" " 2 1/2
	ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేలోని ఇతర అన్ని సెక్షనులలోను	" " 2

మదరాసులోని ఏ రైలు స్టేషనుల మధ్యనైనను కోలారు గోల్డ్ ఫీల్డ్స్ రైల్వేలోని ఏ రైలు స్టేషనుల మధ్యనైనను ఇప్పుడు యిచ్చుచున్న ప్రత్యేకపు మూడవ తరగతి తగ్గు రేట్లు రద్దుపరచడమయినది. పై రేట్ల ప్రకారము తక్కువ రేట్లు రద్దుచేయబడును.

ప్రయాణీకులు ఒకటికి ఒక అణాకు తక్కువ కాకుండా ఛార్జి చేయబడును.
2. చౌక తిరుగు ప్రయాణపు టిక్కెట్లు.
ఈ క్రింది చౌక తిరుగు ప్రయాణపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయబడును.

1916 వ సంవత్సరపు 25-వ నెంబరు కోచింగు గైడు రిఫరెన్సు.

	పేరా	పేజీ
(ఏ) ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు రిటరన్ టిక్కెట్లు	51 (a) ii	103
(బి) వారము పరిమితిగల రిటరన్ టిక్కెట్లు	54	105
(సి) తిరువళ్లూరు, తిరుత్తనీ పండుగ రిటరన్ టిక్కెట్లు	55	106

తాజాకలము } సాధారణపు రేట్ల చొప్పున అయ్యే ధనమును పుచ్చుకొని పండుగ ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము టిక్కెట్లు ఇయ్యబడును.

3. తగ్గింపబడిన కూలీరేట్లు.

నార్తుక్కు రైలు స్టేషనులు, కలకత్తా మధ్య కూలీ ప్రయాణీకులకు గాను తగ్గింపబడి యున్న మూడవ తరగతి ప్రయాణపు రేట్లనున్న, వలస కూలీల నిమిత్తమై వాల్తేరు, బెజ్జువాడ మొదలు ఆనది వరకు ఇచ్చుచు వచ్చిన రేట్లనున్న రద్దు చేయబడును.

4. నీజ్ టిక్కెట్లు

బ్రాడ్ గ్యాజి సెక్షను పయన ఇంటరు మిడియేటు మూడవ తరగతి మూడు మాసముల, ఆరు మాసముల రిటరన్ టిక్కెట్ల ధరలను కొంచెము మార్పు చేయబడును.

5. కన్వేషను.

1916 వ సంవత్సరపు నెం 25 కు కోచింగు గైడులోని 115 మొదలు 122 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 63 పేరాలోని (I), (II), (III), (IV), (VI), (XII), (XVI), (XVII), (XX), (XXI), (XXII), (XXIII) అంబులలోని సహాయ ధరలు రద్దుచేయబడును.

6. మోటారు కార్లు.

1916 వ సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 169 పేజీలో ప్రచురింపబడిన 178 పేర గ్రాఫులోని (c) (I) పేరాలోని మోటారు కార్ల తగ్గింపుధరలు రద్దుచేయబడును.

7. స్పెషల్ రైల్లు.

సర్కసు, నాటక సంఘముల తీసికొనిపోవు నట్టి, నాలుక క్రముల బండ్లు 16 టికి మించక

గలిగియుండు స్పెషల్ రైలుకుగాను మైలు 1-కి రు 4-8 0 ల చెప్పు ఛార్జి చేయబడును. ఇంతకు మించిన బండ్లకు ప్రోరేటా ఛార్జి చేయబడును.

8. రిజర్వు చేయబడు స్థలము.

(ఏ) ఎమ్.ఎస్.ఎమ్. రైల్వే పయని బండ్లకు గాని, కంపార్టుమెంటులకు గాని రిజర్వు చేయబడుటకు ఈ క్రింది ఛార్జీలు చేయబడును.

(i) 1-వ 2-వ తరగతులు:-

1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడు 128, 129 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 69 పేరాలో చెప్పబడిన ప్రకారము రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకుగాను నిర్ణయింపబడిన రేట్లను ఛార్జి చేయబడును.

(ii) ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతులు:-

బాడ్లీపై గాని కంపార్టుమెంటుపై గాని నిర్ణయింపబడి యుండు జనసాఖ్యకు కాగల పూర్తి ఛార్జి చేయబడును

(బి). వివిధ తరగతులలోని కంపార్టుమెంటులకు ప్రస్తుతము చేయుచున్న తగ్గింపు రేట్లను మార్గిక యధారీతి నుంచబడును.

(సి) 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 133, 134, 135 పేజీలలోని 70, 87 పేరాలో ప్రకటింపబడియున్న రీతి రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకు నిర్ణయింపబడిన తక్కువ రేట్లు రద్దుచేయబడును.

(డి) పూర్ణముగా రిజర్వు చేయబడియున్న నే తప్ప బండ్లను ఇతర లైనులమీద నడపబడవు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పంచమహా పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేషము లేక కలిగే? ఆనార్యవహారము లెట్లుటామో? ఈ మొదలగు విషయాలు లెన్నియో యింగు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీ గ్రంథమునై పండితుభిక్రామము విచ్చి యున్నారు. శ్రీమిగుల మలభము. 400 పుటలు వెల 4.0.0. ఆత్మ్యత్వ ప్రతి 5.0.0 కన్నము నేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదువధురము, భావగర్భము. 2000 పద్యములకలపు. పండితాగిణిములనై అన్ని. కాశీలోత్రైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రికన్య
లేలుగు పండితుడు. మునిసిపల్ ప్రింస్ ముద్రణ కడప

కల్యాణి - ప్రతిభుడు

ఇది షేక్స్పియర్ గ్రామ ఇంగ్లీషు పాఠశాలకు చెందిన టేటెలెంగున శ్రీలక్ష్మణుడు బాల్యమున తెలియ నట్లు రచించబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్వాదులు. ఈ తెనుగువాడికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించి: కావ్యో నిది మొదటిది. దీని కథా సంవిధానమును పాత్ర చతుర్త్వా, విషయ రచనమున ఆధునికములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతిభుడు.

దైర్య కవచము

మనజానకుర గల పాఠశ. గుణములలో దైర్యము ప్రధానము. దైర్యమునగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించుటకు. మనజానకు ధరింపదగిన యన్ని కవచములందు ఆత్మ శక్తియులే భేదింపదగినవి. ఈ దైర్య మనెడి కవచము ఆత్మ శక్తియులే అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రీభిష్టాత్ గాంధేయాత్ ఆన్యత్రీచ మానా మతః" అనెడి జతేంద్రయ్యుడైన భీష్మునియొక్క ఎంఠిము నది ముఖ్యతైలని తెలిపియున్నది. వెల 6 అణాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
285 ఆనందముద్రాలయము, నల్గొండ

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

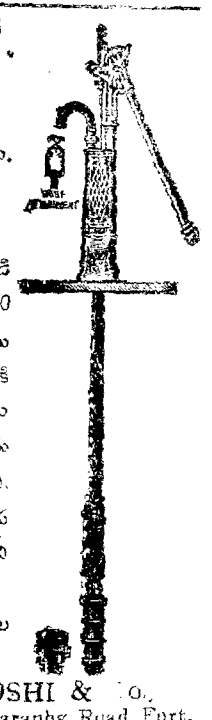
మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగములు గలుగుటకును తరిసియందు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్ల ఎట్లు నడుచుకో ఏయే భాగములు ఏయే పనులుచేయునో ఈ ఇది పోయినపుడు స్పష్టముగా చేయు రీతేరులను యి-యంబుముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో యు. ఎ. జి. జి. దొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నెర్పించి గవర్న మెంటు వారి పద్ధతులనై నెన్ను యిప్పించుచుండును. అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభింపబడును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 30 వ తేదీకి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో వికసించుటకు లాకోగల వుడును. ఈ క్రింద నుదాహరించునాటికి వ్రాసికొనుట:-

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్కు
Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:- "GALY" Madras

కె.బి. జోషి అండ్ కో.

నెక్-మెరి బిల్డింగు
నెం. 321, హరన్బీ రోడ్డు,
ఫోర్టు, బొంబాయి.
పూర్ణముగా నవీన మయినది.
లోడవుక్ ఫోర్సు-పంపు.
25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లునోడి
అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలములుతోడును. 2 అంగుళములు ముఖము. నిప్పును చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి నులభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు శ్వల్బక్తితో ఎడతెగని భార ప్రవహింపజేయును. ఒక క్ర-ను 2 1/2 పనిచాలును.
డీప్ వెల్ కంఫు ఇరిగి పంపులు కావలయునని మాకు వ్రాయుడు.
వెల రు. 55. K. B. JOSHI & Co.,
No. 321 Haranby Road, Fort, BOMBAY.
537

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము వనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామెర్సియల్"ను
 యి. పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తుపట్టి పొక్కులు
 పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ప్లెట్సుకు చక్కని మెరుగు
 (స్పర్శ) ఆకమునున్న గొప్పములనున్న త్రుప్తు పట్టుకుండగను శుభముగాను
 మారును. ఈ కామెర్సియల్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు
 చెడిపోకుండు ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు
 యెడల కే వ్రాయవలయును

5 గాలనులగల రమ్మ 1-కి రు 25-0-0.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

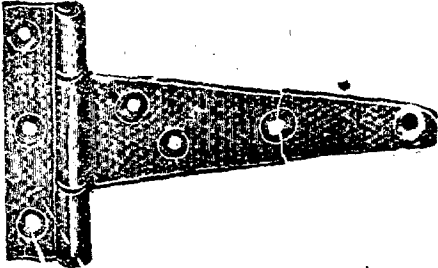
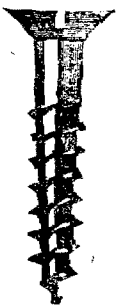
తలపెట్టె నెం 55కి రు

మదరాసు

(ఈ కామెర్సియల్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

కీర్తిశులైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
 గంగుల షెల్ ప్లెట్సుము
 1.కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
 వి. పి. థియ్యలు ప్రత్యేకము.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ
 ఇది శ్రీధర్మబోధినియను నాటకము
 సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు
 జాపబడినది. అందగు జదివి తీరవలయును.
 నెల 0-4-0 పోస్టేజీ పేజు.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఈ పత్రిక కలగల ఇతరసామానముల నీమసామానముల విరివిగాను చిల్లరగాను సగపయ్యిన ధరలకు కోరువారు
 మా కేరకే వ్రాసికొనవలయును. గంగుల షెల్ ప్లెట్సుము, అవిశనూనెలు వగయిరాలు మరమేవల గకొలు కవిశ్చకాలు
 ముండ్లకుపనికచ్చేబిందులువగయిరాలు లీరువాలకు పనికచ్చే తాళపురేకులు వగయిరాలు తలుపులకుపీటలకు పనికచ
 చేర్చి యిల్లకొనవలయును కాలు యింజనులకు పనికచ్చే ఆకుగాళ్లు, నట్లు, వాచర్లు, రివెల్లు, యింజనులకు, యెమికి
 పీచెట్లు, యెమికిలకు, వేల సూరముగాను మంచి వస్తువులుగాను విక్రయింపబడును. యెవవస్తువులు కావలసి వున్నను
 మాకు వ్రాసికొని ధరలు తెలిపెడిము. ఆర్డర్లు బాల్యూషేయిటిక్ కోట్టు బ్యారా పంపవలయు.

గుండా సుబ్బారాయుడు

302 ఈస్ట్ వేక్ మచ్చెంటు, బజారువీధి, డోరు నెం 2/1175 రు. బెజవాడ.

బాధాపీడితులకు పరమము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఈ పుస్తకపు రక్తమునలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుమునంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను గండములను
 తుండ్లను, వ్రాసినోప్పలను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

సావంతుని వనోపధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
 పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
 శుభ్రపరుచును. శరీరానోగ్యమును గలగు చేయును. 16 సోబాలకర ముండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రొత్రియరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర పత్రికా కాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుక్త కిట్టనుంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
 వ్రాయబడినది. నెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్రళంస

ఇది వేన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
 నెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

గర్భాశయ సోగనివారిణి:— శ్రీలకు గలుగు
 ఋతుకాల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల బాష్టి
 గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతాపీనత,
 రక్తపీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పలు,
 అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధు
 లను కుదుర్చును.

కెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తపీనత, మలబద్ధ
 కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పలు, సోమరితనము, మేవా
 వ్రణములు, సుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట
 మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని
 ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

కెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

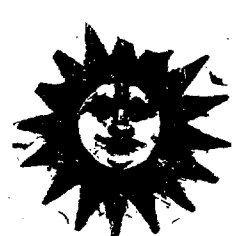
జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

శ్రావించి:— సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

కుంకుమపువ్వు

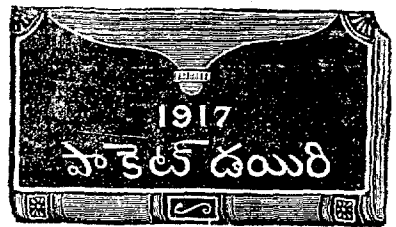
కుంకుమపువ్వు

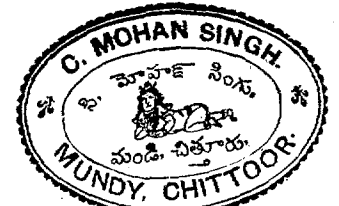
కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
 మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
 గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునక
 ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
 (53) 21. హమ్మింగ్స్, బొంబాయి.

హాకెట్
 డయిరి
 యినాం

రబ్బరుస్టాంపులు ఏభాషలోగాని ఏమాదిరిగాని ధర
 రు 2-0-0. 1917 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 31 వ తేదిలోపల
 రబ్బరుస్టాంపు అడ్డరుచేయువారికి వైకనిన డెరియనాం. 1917
 వ సంవత్సరం క్యాలండరులవలయువారు అర్థబాహిష్టిస్టాంపు
 పంపవలెను. పూరాకేట్లగు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
 588 పి. యక్ సింహం అండు కో

119, ఆదియప్పనాయని వీధి, మద్రాసు